Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3555 MỖI SỐ : 0$02 NGÀY THỨ TƯ 20 FÉVRIER 1929

Trung Bắc Tân Văn

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE Nº 16283

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion	0$80 le c/m
Contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m
Petites annonces classées.	0$10 la ligne

Caiz-lu'o'ng hu'o'ng-chinhq

(Tiếp theo)

Đó là một cái cơ-quan rất tiện cho việc trị-dân, mà đó lại là một chế độ rất hủ khiến cho người nước ta quá nặng ở nghĩa làng, đến nỗi không nâng được trí khôn lên cho đến nghĩa nước. Cái hi-vọng của một đời người, nhiều khi là cốt lấy một thí vẻ-vang hão ở trên cái chiếu việc làng. Thành ra như một giống động vật kỳ-khôi, có cái bản năng mến ổ, đến nỗi sấm vang cạnh trán, sét nổ bên tai, cũng không nom thấy nghe thấy, chỉ mải một việc mỗi năm hai lần, ta được ngồi góc nào mà nhai mấy miếng thịt lợn luộc.

Có lẽ cái bản-năng của giống động-vật kỳ khôi ấy thích-hợp với tính tình một dân làm ruộng, mà không thích-hợp với tính-tình một dân làm ăn nghề khác. Nếu vậy thì cách sinh-lý của người nước ta ở thời buổi này có lẽ tự-nhiên có ngày rồi cũng làm cho dân ta phải nhãng cái lòng tha thiết ở làng đi, mà xui nên những cách đưa mắt nhìn xa hơn cái lũy tre xóm nhà một chút.

Vậy thời cứ thiển-ý tôi, những thói hủ của người nhà-quê ta không cần phải cổ động tinh-giảm, không cần phải dùng kế cưỡng-bách, mà rồi tự nhiên cũng dần dần mất đi. Tôi chỉ lo đến lúc nó đã mất đi rồi, ai có lẩn thẩn muốn hồi-cố cũng không làm cách gì mà hồi-cố được nữa.

Huống chi nhà-nước mấy năm nay lại ra sức khuyên dân tinh giảm, mà những người đã bị dân-tục trái ý, cũng hết sức tán-thành những việc tinh giảm ở quê nhà mình. Thành ra một cuộc xô-xát kịch-liệt của hai phái thủ-cựu, duy-tân. Cũng may mà dân ta còn dại, cho nên quan lại còn tùy-nghi châm-chước mà làm cho gọn việc được. Giả sử dân lại hiểu cái tinh-lý luật-pháp mà thi-hành cho hết nghĩa những nghị-định cải-lương, thì tôi chắc khó lòng mà làm xong được việc quan.

Bây giờ dẫu có biết cũng là trễ mất rồi. Quí-hồ nhà-nước hiểu cho cái tình-thế mà liệu khuôn xếp lệ mới với sự cũ để cho dân khỏi phiền là hơn.

∴

Đó là tôi đứng ở cái phương-diện nhà-nước mà bàn việc ấy. Giờ tôi lại xin đứng về cái phương-diện nhân-dân mà xét xem nó hay dở thế nào, và xin tỏ cái lòng ao-ước thật của dân ta để quan trên soi xét, kẻo xưa nay nhà-nước thường cứ tin ở lời mấy nhà đại-biểu, phần nhiều là những người theo phong-trào mà ngỏ những ý-kiến mới, nghe nó hay nó đẹp, mà thật ra nó không thích-hợp với trình-độ dân ta một thí nào cả. Có khi người đại-biểu lại là những bậc kì-hào có quyền-lợi phản-đối với quyền-lợi của dân, thừa cơ mà bàn ra những cách lợi cho mình hoặc thuận với ý mình. Nhà-nước lại còn cứ ở lời các bậc quan-lại. Cũng có ông thì hiểu dân-tình mà không biết bầy lẽ cho nhà-nước hiểu. Phần nhiều ông xưa nay ăn học ở chốn thị-thành rồi đi làm quan luôn, hoặc là con nhà dòng-giống tông lai quen đứng tận trên cao mà nhìn xuống, cho nên nom thấy dân nhiều cách nông nỗi cũng như là người ngoài cuộc nhìn dân ta vậy.

Cái lòng ước-vọng chân thật của dân ta là được quan trên cai-trị cách nào giản-dị hơn cả là may. Mỗi dân phải bầu cử một người lý-trưởng làm đại-biểu là đủ rồi. Cứ bầy tám xã phải một chánh-tổng một phó-tổng làm người môi-giới để chuyển những lệnh quan cho các xã cũng là đủ rồi. Thêm ra một chức mới nào nữa, mà không phải do dân tự ý đặt ra, lại phải có quan trên duyệt-y, xét thực, hay là cho văn bằng, ủy quyền-phép, thì chỉ tổ phiền-nhiễu cho dân mà thôi. Trước nữa họ tranh nhau lấy hư danh mà bỏ cả việc làm ăn, chỉ lợi cho quan và phần việc, một thí một thì là tiền. Thêm ra một chức phận gì tức là thêm ra mối lợi cho những viên quan lại không công-chính. Đã lợi lúc tranh rành lại còn lợi cả mùng năm ngày tết. Cho đến lúc mãn-hạn muốn từ-dịch cũng phải có tiền mới được toàn danh-mệnh. Sau nữa khi họ đã phải lo mất tiền mới thành danh-mệnh thì về sau họ phải ỷ quyền mà ức-hiếp con-em, mà xu lấy mối lợi trong dân-xã, hoặc gây lấy vây-cánh trong làng nước. Kẻ chức-dịch mới, đối với kẻ chức-dịch cũ, thành ra hai đảng tranh quyền tranh lợi trong làng, mất cả hòa-mục, rồi lại sinh ra những mối tụng-đoan. Kể trong trăm nghìn làng mới có được một làng là việc cải-lương ổn-thỏa. Mà ổn-thỏa là nhờ được người, hoặc quả có công-phẫn muốn làm điều hay cho cả hương-ấp được nhờ, hoặc có danh-vọng lớn, ở trên được những sự tẹp nhẹp trong một làng, mà làm cho lấy chí công chí chính. *Tồn hồ nhân!* hay dở là tại người chứ không phải là tại chế-độ mới.

∴

Duy chỉ có một điều nên chỉnh-đốn lại. Ngày xưa vốn việc nội-trị của các làng, cứ tập-tục khẩu-truyền mà không lấy gì làm ấn-định, khiến nên những việc tranh-đoan. Bây giờ muốn bớt những việc tranh-đoan đó, thì không cách nào hay hơn cách cứ theo hiện-tình mà ghi-chép vào án rồi mọi việc cứ tự-tích đó làm bằng mà phân xử mà bắt thi hành.

(Còn nữa) V.

Vô-tuyến-điện

Ngày 16 Février 1929

Nước Pháp

Tòa nội-các tại thứ-dân nghị-viện

Chánh-phủ xướng vấn đề tín nhiệm phản đối khoản của đảng xã-hội xin tòa nội-các độ trình một bản dự-án luật-pháp về việc đại xá thì thứ dân nghị-viện đã bỏ 320 vé đối với 255 vé ưng bãi khoản ấy.

Ban thi-hành định bỏ các điều nói về giáo-hội ra ngoài, tòa nội-các định xướng vấn đề tín nhiệm để phản đối việc ấy.

Hội-đồng giám-định

Buổi chiều hội-đồng giám-định đã xét xong các vấn đề quan hệ về cái thể lực kinh tế, và tài-chánh của Đức.

Việc sửa đổi các phòng thương mại ở Đông dương

Quan-báo đã đăng bản lệnh sửa đổi điều thứ hai trong bản lệnh ngày 2 mai 1922 về việc tổ chức lại các phòng thương-mại ở Đông-dương.

Nước Anh

Một cuộc hội nghị chiến-thuyền

Sir Howard, đại-sứ nước Anh ở Hoa-kỳ có tuyên bố ở Washington rằng chánh-phủ Anh định họp một cuộc hội-nghị chiến thuyền mới. Về việc ấy, bộ ngoại-giao nước Anh có lại cải rằng không có gì là chắc rằng chánh-phủ Anh định triệu-tập một cuộc hội nghị nữa.

Có tin đồn rằng quan tổng-thống mới nước Hoa-kỳ cũng ưng triệu-tập một cuộc hội nghị chiến thuyền nữa.

Tây-ban-nha

Quan thủ-tướng với việc ân xá cho các tội nhân chính-trị

Mấy bữa nay M. Primo de Rivera đã toan từ chức. Nghe đâu ông không ưng ân xá cho các tội nhân về việc âm-mưu mới rồi, theo như ý của quốc-vương. Nghe đâu ông phản đối việc ấy, thì quốc-vương cũng ưng thôi.

Nhật-bản

Tư bản với lao-động

Hội *Club Industriel* ở Đông-kinh đã theo về đảng phản đối việc dự-định đặt một hội-đồng có các đại biểu của chủ, lẫn của thợ. Hội ấy cho rằng nay nhưa thể cưỡng bách tư-bản và lao-động để hoà với nhau một cách lâu bền được.

Xiêm-la

Xiêm hoàng tuần thú

Quốc-vương tuần thú ở các tỉnh phía nam đã trở về đến Bangkok.

A. R. I. P.

Quan tòa bắt người bị cáo phải bớt sự sinh đẻ

Tại một tỉnh về nước Mỹ, có một người đàn bà trước đây ba năm cùng người chồng kết hôn, đẻ luôn ba đứa con vừa giai vừa gái, vừa rồi vợ chồng đem nhau ra tòa xin ly dị. Sau khi quan tòa đã xem xét án tình rồi, hỏi người chồng đi làm công trong một tuần lễ chỉ được có 24 đồng, sự ăn dùng ở trong nhà đều trông về món tiền công nhỏ mọn ấy, làm hết sức cũng chỉ đủ nuôi một vợ một con. Quan tòa xét hỏi như vậy, mới quở trách hai vợ chồng không biết tiết chế sự sinh đẻ, để đến nỗi chịu khổn quẫn về đường kinh tế, phải xin li hôn. Quở trách xong, phán xử cho hai vợ chồng lại hòa thuận với nhau, cùng nhau về nhà, và bắt hai vợ chồng trong ba năm phải thực hành sự bớt sinh đẻ.

Việc Trung-hoa

Ngày 18 Février 1929

Binh sĩ hành-hung

Thượng-hải. — Hai nghìn lính thải hồi, đem xuống tàu *Taishun* để đem về Quảng-si âu, đánh đập thủy-thủ tàu ấy ; lính cảnh sát can thiệp vào, và đã khôi phục được trật tự. Nhiều người bị thương.

Mấy việc đình công ở Thượng-hải

Thượng-hải. — Thợ thuyền ở Thượng-hải có nhiều hạng đình-công.

Một cuộc bay từ Londres đến Nam-kinh

Phi-công Trung-hoa tên là Wen-Lin-Tchen cùng với một người Đan-mạch là Johansen nay mai sẽ cưỡi chiếc máy bay *Xéria* gọi là *Amoy* đi từ Luân-đôn đến Nam-kinh. A. R. I. P.

Cướp tại Á-mi-châu

Vân-nam-phủ. — Đêm 16 Février vừa rồi, một bọn lẻ cướp Tàu vào cướp tại nhà bác sĩ Dumont ở nhà thương Á-mi-châu (A-mi-Tchéou).

Chúng ném một quả trái phá vào cửa sổ, làm cho cháy cả tòa nhà cùng cháy lan sang cả nhà thương nữa, thiệt hại rất nhiều, nhưng may không việc gì đến người.

Mọi người ra sức kháng cự, quân cướp không làm gì được, bèn bắn mấy phát súng, rồi cùng nhau chạy trốn.

Sau có cho lính đuổi theo quân cướp.

M. Lépissier là đại biểu nước Pháp tại Vân-nam-phủ có đến ngay tận nơi để xem xét và có gửi thư thống trách chính-phủ tỉnh sở tại.

(Dịch báo Tây)

Nghiên cứu về lẽ đàn ông có râu, đàn bà không râu

Những giống hạ-đẳng động vật, giống đực đều có tính làm cho giống cái yêu, mà giống cái thì không có tính làm cho giống đực yêu bao giờ, còn những ông cao đẳng động vật, thì giống đực giống cái đều có cái tính ấy cả, đến như loài người, thì cái tính làm cho giống đực yêu của giống cái, lại mạnh hơn là cái tính làm cho giống cái yêu của giống đực. Cái cách làm cho nhau yêu, hoặc lấy tiếng, hoặc lấy sắc, cái râu sinh ở diện bộ loài người, cái tổ làm cho dung mạo thêm xấu xa, mà cái nguyên nhân con gái không râu, có thể mượn cớ đó mà suy lường được. Vì con gái không có râu không phải là từ khi mới có loài người đến giờ vẫn như thế đâu. Cái vì con gái rất giàu về cái tính làm cho giống đực yêu, nên ghét cái bộ râu xồm làm bớt cái đẹp của mình mà cạo bỏ đi, dần dần rồi cái diện bộ của con gái không phải là cái nơi phần thực của bộ râu nữa, mới thành ra cái mặt nhẵn thín như bây giờ. Đó không phải là lời nói dối đâu, xét như trong sử, đời vua Hưng-tôn nhà Tống, một mụ hàng rượu họ Cao, năm 40 tuổi, bỗng mọc râu dài đến sau bảy tấc. Suy cái nguyên nhân sở dĩ sinh râu, là vì con gái xưa vốn có râu, về sau nhân lễ thoái-hóa mới thành ra không có. Cái mụ ấy bỗng dưng mọc râu, tức như các nhà khoa học ngày nay nói là cái tính di-truyền phát hiện. (cái ý nghĩa tính di-truyền nên xem rộng, chứ nên theo cái nghĩa hẹp cha truyền con, con truyền cháu).

Lấy ngay đàn bà con gái ngày nay mà suy xét, những cái lông mọc ở trên dưới hai môi, tất dài hơn những lông mọc ở diện-bộ. Cái râu của con gái, nay dẫu thoái hóa, mà hình tích râu vẫn còn. Lại như ở nước Đức ngày nay, đàn bà con gái mọc râu rất nhiều, xét cái nguyên nhân lại còn mọc râu, là vì ở nước Đức ngày nay, dẫu là nước văn minh, nhưng cũng là một nước khai hóa rất chậm ở trong các nước văn minh ấy. Đang cái buổi chưa khai hóa, nữ-giới nước ấy, không có cái lòng nghĩ về sự xấu đẹp, thì bao giờ lại vì một cái râu mà sinh lòng chán ghét, kịp sau khi khai hóa, nữ giới nước ấy đối với cái râu, cũng không có chán ghét quá như phụ nữ thế-giới, nên phụ nữ nước ấy ngày nay mới còn nhiều người mọc râu như thế. Theo như những lời ở trên đã nói, thì cái lẽ con giai có râu, con gái không râu, không có gì là lạ vậy.

NHÀN ĐÀM

Biết thế nào là lịch sự ?

Cách lịch sự nghĩa là một cách giao tiếp cho thiệp, cho nhã, và hợp thời. Thời có khác thì cách lịch sự cũng có khác. Trong cái thời buổi Âu Á giao-tiếp này, lắm khi không biết xử thế nào cho gọi là lịch sự được, vì phong tục của ta vẫn tiêm nhiễm tự Tàu, mà lại hấp thụ thêm cái văn-hóa của Tây. Hai cái văn minh ấy hình thức bề ngoài lại hay tương phản.

Đan cử như việc đi ăn cơm thết thì rõ. Đi ăn cơm thết nên đi đúng giờ hay chậm là phải ? Ông đồ nho thì bảo phải nên để người ta nhắc một vài lượt hãy đi, chứ đi đâu mà vội để người ta bảo là háu ăn. Ông đồ tây thì bảo đã nhận lời, thì phải đến sớm một tí chứ ai lại để cho bao nhiêu người đợi mình.

Đến lúc ăn xong, thì nên thế nào ? Ông đồ nho thì bảo : người ta mời đến ăn, cơm no rượu say thì nên cáo từ, cho nhà chủ còn bận việc khác, chứ ai lại kề ngồi hết ngày ở nhà người ta, thì sau ai còn dám mời nữa ; ông đồ tây thì bảo ăn uống xong phải ngồi lại chuyện trò vui vẻ đợi cho người tôn trưởng đứng lên thời ta hãy nên cáo từ, mình là người ít tuổi chớ vội đứng lên trước mà người ta cho là con người bất lịch sự.

Hai ông nói thế, ông nào cũng phải cả, vì cái quan-niệm của hai ông đối với sự đi ăn cơm thết có khác nhau. Ông đồ nho cho rằng khi người ta mời mình ăn, là nhà người ta có cỗ, cần sạch đến để cương quá cho. Ta đến ăn cơm là làm ơn cho nhà chủ, chứ có đói khát gì mà vội. Nhà chủ khéo mời, thì ta đến, không thì thôi. Nếu nhà mình tiện bữa, ta hãy ăn qua loa, sau đến ngồi chiếu lệ một chốc, rồi, ta lại về ngay thế là phải ; ông đồ tây thì bảo nhà chủ có lòng mến mình, nên mượn bữa cơm mời mình đến họp mặt để nói chuyện mua vui, chứ không phải cái cốt ở sự ăn uống. Vậy nếu đã nhận lời, thì phải nên đến sớm một tí, và khi ăn uống xong cũng nên ngồi lại một tí để nói chuyện, làm vui cho nhà chủ.

Đó chỉ nói riêng có một việc đi ăn cơm thết, chứ kể ra còn biết bao nhiêu cái phong tục khác nhau, mà nghĩ cho kỹ ra đằng nào cũng có lẽ phải cả, thời ta biết theo đằng nào cho khỏi mang tiếng là con người không lịch sự. Ôi, muốn làm con người lịch sự ở đời này cũng khó lắm thay !

Ty-chi

Cái án mạng ở đường Huế

Trong số báo buổi chiều hôm qua, bản-quán đã đăng danh-sách những người bị bắt ở Hanoi. Có người nghe tin ấy đã tưởng lầm là bấy nhiêu người đều có liên can vào việc án mạng này cả. Không phải thế đâu. Những người bị bắt ấy đều phải giữ tại sở Mật-thám chứ không phải giam cấp cấu. Nguyên là có lệnh của tòa án cho xét các giấy má để so tự giạng với cái thư thấy ở trên mình ông Bazin, nên những người bị nghi đều phải giữ và các giấy má bắt được trong nhà những người ấy đều phải đem vào sở Mật-thám xét kỹ càng.

Tuy cái thư thấy ở mình ông Bazin với những truyền đơn do Van Léon Sanh phát trước, do tay một người viết song tay ấy là tay ai thì chưa rõ. Các nhà giám định xét chữ chỉ nhận ra rằng nguyên-hiện các thư ấy tại do tay Léon Sanh viết và trong thư có một câu cũng do tay Léon Sanh chữa lại lời văn.

Léon Sanh có khai với quan Dự-thẩm rằng không thù riêng gì ông Bazin cả mà cũng không quen biết ông.

Người đồng phạm với Léon Sanh nay là người thủ phạm việc ấy thì chưa tìm thấy.

Từ ngày chủ nhật đến giờ quan tòa đã cho trát đi bắt nhiều nơi, nhất là ở Hanoi và Haiphong.

Trong số những người bị bắt ở Kiến-an, có một người đội và một người cai khố đỏ.

Cứ như báo *France Indochine* thì ngày chủ nhật mới rồi ở Haiphong có mười người lại nhà ông Nguyễn-hữu Thu tức Sen nguyên nghị-trưởng Bắc-kỳ và xin tiếp chuyện ông, nhưng ông Sen không tiếp mà lại đi báo cẩm. Lại sau bảy người nữa cũng lại nhà ông Bumer nhưng ông ấy đi Hanoi vắng. Sau những người này lại đến nhà ông Muder là đại-biểu ông Bazin về việc mộ-phu ở Haiphong, song M. Muder cho người nhà ra báo là không tiếp.

Kuôcq ngu'w mo'iq

Muốn viết chữ quốc-ngữ mà không thể đọc lộn dấu, muốn dùng các máy chữ mà viết chữ quốc-ngữ, muốn dùng các máy sắp chữ mà in báo, in sách quốc ngữ, muốn điện báo bằng chữ quốc-ngữ, nên sửa đổi như sau này :

Chữ ă, ơ, ư	đổi ra	a', o', u'
đ	—	d
d	—	y
q	—	k

Còn năm dấu thì dùng năm chữ sau này mà viết đằng sau tiếng :

Dấu sắc	*dấu huyền*	*dấu nặng*	*dấu hỏi*	*dấu ngã*
q	f	j	z	w

Tin Saigon

Quan Thống-đốc Nam-kỳ đi kinh-lý tại miền Tây

Ngày 16 và 17 février quan quyền Thống-đốc Eutrope đã đi kinh lý tại các tỉnh miền Tây Nam-kỳ. Ngài có đến chủ lễ lạc-thành nhà máy nước ở Rạch-giá. Đặt nhà máy này là bước được một bước nữa vào con đường mở mang cho miền ấy được hợp cách vệ-sinh.

Tin sau cùng

Một cái trại lính ở Mexique bị đổ 7 người chết, 12 người bị trọng thương,

Một cái trại binh ở Monterey bị đổ, 7 người lính chết, 12 người bị trọng thương.

Thời tiết ở Âu-châu

Ở khắp nước Pháp, váng đá đá tan mạnh.

Ở Haute Slovénie, mưa tuyết rất nhiều, tuyết ở núi lở xuống làm băng mất nhiều quãng hỏa xa.

Ở nam-bộ nước Serbie sông Vardar tràn lên, làm cho nhiều nơi bị lụt.

Ở Macédoine, và ở Thrace tuyết tan dữ quá, thành ra lụt lội. Tổn hại hàng mấy triệu.

Việc khởi nghịch ở Ba-tư

Ở Téhéran có tin rằng Mohammed Khan, là tướng đảng khởi-nghịch trốn ở các núi tại Bélouchistan đã đầu hàng.

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	20 độ
15 giờ	23 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	11$30
— nhì,	10 40
— ba,	9 50
Thóc hạng nhất,	6 50
Bắp ngô	6 60

Giá bạc. — Kể từ ngày 19 Février 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 25.

Thời giá quốc trái:

Ngày 12 Février 1929

3 %	hoàn dần	77 f. 75
3 ½ %	hoàn dần	86 f. 95
4 %	vĩnh viễn 1917	87 f. 10
4 %	» 1918	85 f. 45
6 %	» 1920	101 f. 95
6 %	hoàn dần 1920	116 f. 75
4 %	1925	126 f. 45

Ngày 18 Février 1929

5 %	vĩnh-viễn	71 f. 50
5 %	1915-1916	97 f. 20

Các đường giây thép. — Ở Bắc-kỳ vẫn tốt, ở Trung-kỳ, không chuyển tin bằng máy Baudot được, vào Tourane phải dùng máy Hughes. Và vào Nam-kỳ thì một phần bằng vô-tuyến.

Quan Thống sứ đi tuần du. — Có lẽ may đầu tháng sau quan Thống-sứ Robin lên tuần du trên miền Yên-bay.

Cuộc mở số công-thải sáu triệu đồng. — Đến ngày 1er mars này, tại sở Tài-chính sẽ mở số cuộc công-thải sáu triệu đồng. Lần mở số này là lần thứ 28.

Có các số được tránh giải như sau này:

4 số	1.000 đồng.
26 số	500 đồng.
1000 số	100 đồng.

Một cuộc khiêu vũ của hội «Smala». — Đến đêm thứ bảy 2 Mars hồi 22 giờ hội «Smala» là hội ái-hữu của các người Phi-châu phía Bắc sẽ mở cuộc khiêu-vũ tại khách-sạn *Métropole* do quan Toàn-quyền Pasquier là danh dự hội viên đến chủ-tịch.

Chương-trình hạch tú-tài bản xứ. — Trong số báo ngày 7 février đã đăng chương-trình kỳ hạch bằng tú-tài bản xứ, nhưng có in lầm một chữ, vậy nay cải chính như sau này:

Nguyên báo đăng là:

Morale sociale: La vie é onomique Le travail. La «propreté», La profession. Les vertus professionnelles.

Xin đọc là:

Morale sociale: La vie économique. Le travail, La «propreté». La profession. Les vertus professionnelles.

Cần dùng «Pilote hay là Patron» (người đưa đường tàu thủy) đi đường Haiphong — Maokhé, ai biết luồng sông ấy đến nhà SAUVAGE, 2 Place Nationale, Haiphong mà hỏi. 7.685

Cho thuê nhà số 48, phố Gia long, 63 $ một tháng. Hỏi Crédit Foncier. 7.682

CINÉMA PALACE

Từ thứ tư 20 đến thứ ba 26 février

OTHELLO (9 parties)

Tích hay, bài trí phong cảnh rất đẹp
Đào kép rất đông — Y phục theo lối cổ

FAMILY-CINÉMA

Tối thứ tư 20, thứ năm 21 và thứ sáu 22 février 1929

KIM-VÂN-KIỀU — TOUFOU — TẾ-NAM-GIAO

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai, thứ ba, thứ tư và thứ sáu tuần lễ nào cũng có chiếu thêm Cinéma

Khi hát xong thì chiếu

Bắt đầu từ tối thứ ba 19 février chiếu phim ảnh tiểu thuyết

LE FILS DE TARZAN

15 hồi

Mỗi lần chiếu 2 hồi

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* tìm có thứ thuốc chữa khỏi tiệt bệnh ho, ho gió, ho lao, văn vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP SOFAL.

Tòa Thượng-thẩm. — Những việc xử tại tòa Thượng-thẩm tại buổi sáng hôm nay:

Rượu lậu. — Tòa Thượng-thẩm y án tòa án Trừng trị Haiphong phạt Ng-văn-Bảy Ng-v-Sinh làm ruộng, Ng-văn-Huấn cu-li và Đoàn-văn-Việt lý trưởng, mỗi tên 500 quan về tội sở Thương-chính khám trong nhà bắt được cơm rượu.

Phái-viên sở Thương-chính đến khám nhà Lê-v-Đào làm ruộng bắt được cơm rượu lậu mà hồi trước sau thì đã thú nhận rồi, mà phạt như thế là nhẹ. Sao lại còn chống án. Hắn nói rằng vì ở nhà phu Haiphong bị đói đãi khổ sở và ăn uống đói khát nên phải chống án. Quan chưởng-lý thấy hắn nói thế cho là vu không, nên ngài chống án và xin tăng phạt bản lên; tòa Thượng-thẩm tăng phạt hắn lên 100 quan.

Chứng đòi không đến. — Ng-thị-Bai làm nghề khâu đệm, đi làm chứng về việc anh ruột mất cắp đồng-hồ ngày năm ngoái tại tòa Trừng-trị, có trát đòi không đến. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt thị ấy 25 quan. Nay thị ấy chống án. Tòa Thượng-thẩm xét rồi lượng tha cho thị ấy.

Ăn cắp than. — Ngày tháng 7 tây năm ngoái M. Lục-gia-Trâm ở Đồn-vàng thuộc tỉnh Phú-thọ có gửi 14 tấn than để bán cho Mme Ng-thị-Thuận, hiện có giấy giao cho tên lái đò chở than ấy về Hanoi. Mme Trương-thị-Giọc là người vẫn buôn bán với M. Trâm, muốn tranh món hàng ấy, thông-đồng với lái đò giữ than đem về nhà. Mme Thị-Thuận được tin ra bến tàu bảo, nhưng Thị-Giọc vẫn không nghe, cứ việc giữ than nên phải đi kiện. Tòa án Trừng trị Hanoi phạt thị Giọc 50 quan và bắt phải trả tiền than cho chủ có ! an, và phải bồi thường 150$00 cho Mme thị Thuận, tòa Thượng-thẩm hỏi xong hoãn để nghị án.

Pardessus 4$ và 7$

Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều pardessus kiểu đẹp lót suốt: Bằng dạ fantaisie 4$ một, còn dạ đen thì 7$.

Xin mời các quí-khách chiếu cố.

Chớ nên lầm

Thứ quinquinine với các thứ khác, vì thứ quintonine là một chất rất bổ, rất tốt nhất hạng, mỗi liều quintonine đủ pha một lít rượu bổ giá có 0 p. 60.

Bán tại hiệu bào-chế:

L. Blanc, Rue Paul Bert, Hanoi

Hiệu Bào-chế **MONTÈS**, 54, Phố Paul Bert, Hanoi

Hễ thấy ghẻ mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cám và bệnh sốt rất rõng.

Tiệc hàng năm của học trò trường Thông-ngôn cũ. — Hội-đồng tổ chức xin có lời để các ngài học-sinh trường Thông-ngôn cũ (Collège des Interprètes) biết rằng tiệc hàng năm năm nay xin định vào ngày chủ nhật 31 mars là ngày lễ Pâques, để tiện cho các ngài ở xa có thể về dự tiệc cho vui.

Tiền mỗi vị xin định là 5 đồng.

Ngài nào có lòng dự tiệc xin cứ gửi cho M. Trần-kim-Ngọc, số 11 phố Tirant, hoặc M. Nguyễn-văn-Luận ở Trung-bắc tân-văn Hanoi.

Thi chức Kiểm-lâm tập sự. — Sáng qua đã bắt đầu thi chức Kiểm-lâm tập-sự.

Các đầu bài thi như sau này:

Ám-tả

La forêt est la souverene régulatrice du régime des eaux

Sur un versant dénudé la pluie ruisselle, entrainant des matériaux arrachés aux parties instables du terrain. La masse, accrue par le mélange de ces débris, et la vitesse qui va s'accélérant, communiquent une redoutable force vive à ces mille filets. Ils se réunissent en un torrent furieux qui affouille ses berges, emporte les rochers, les cultures, les habitations même. Des graviers remplissent le lit des rivières et provoquent l'échouage des bateaux; ils recouvrent la plaine de blocs inertes et de sable stérile.

Que serait-il arrivé, au contraire, sur une pente boisée? Une grande partie de la pluie aurait été arrêtée par le feuillage et les branches, puis rendue à l'atmosphère. Le reste, amorti par sa rencontre avec les cimes; serait arrivé au sol, tamisé.

La couche de feuilles mortes et d'humus qui tapisse la forêt est une éponge douée d'une faculté d'imbition, extraordinaire. Elle absorbera 5, 6, jusqu'à 9 fois son poids de liquide avant saturation. A ce moment elle le laissera «stiller» goutte goutte, partie à la surface, partie dans le tréfonds, au profit des nappes souterraines qui alimentent les sources.

Ce faible surplus d'eau non retenu rencontre dans sa fuite d'innombrables obstacles: troncs, cépées, mousse, flore herbacée, ramilles éparses, feuilles, mortes, enfin l'inextricable lacis des racines. L'écoulement divisé, ralenti, ne ravine pas le sol; il parvient au pied du versant avec lenteur, en petite quantité. Il n'y a plus débordement à peine une crue moyenne, prolongée, nullement nuisible.

Luận chữ Pháp

Le dévouement. Quel est le sens précis de ce mot? Citer à l'appui de la définition un ou deux exemples historiques.

Tính

A. Une forêt communale située sur le territoire de 5 villages a la forme d'un rectangle de 1.500 mètres de longueur. Les frais d'abornement de cette forêt ont été supportés par les 5 villages de la manière suivante: 1/3 par le 1er village, 1/4 par le 2ème, 1/6 par le 3ème, et 1/12 par le 4ème. Le 5ème village a eu à aborner pour sa part une longueur de 800 mètres. Sachant que les frais se sont élevés à 8 piastres le kilomètre, on demande de déterminer la dépense supportée par chacun des villages et la surface de la forêt.

B. Quelle est la surface boisée de cette forêt. Sachant qu'il existe un étang ayant la forme d'un secteur de cercle de 150 mètres de côté et d'angle au centre de 80 grades (3,14).

C. Cet étang d'une profondeur de 40 centimètres est alimenté par une source qui le remplirait complètement en 17 jours 10 heures; on se propose de le vider avec une motopompe Japy 6 cv d'un débit de 100 mètres cubes heure. En supposant qu'il y a dans l'étang 22.500 hectolitres d'eau, on demande au bout de quel temps il sera vide si la pompe est mise en action.

Calculez le volume total en mètres cubes d'un arbre sachant:

1· Que le tronc a des sections droites circulaires de 0m67 de diamètre à la base de 0m60 de diamètre à 4 m. de hauteur. de 0m56 de diamètre à 10m. de hauteur. de 0m44 de diamètre à 18m. de hauteur. et que la forme est régulière entre ces différentes sections (tronc de cône).

2· Que l'on a par mètre cube, grume 0 stère 40 de houppier et que 1 stère = 0m3 70.

Địa-dư

1· Les départements français frontières de l'Italie, de la Suisse et de l'Allemagne.

2· Les côtes de l'Indochine française

Ngạch quan-lại. — M. Nguyễn-tiến Đ., tri-huyện hạng ba ở Tam-dương (Vĩnh-yên), được cấp một đạo tưởng-lục, vì đã có công bắt được một tên phạm.

Dịch trâu bò. — Tại địa-phận làng Phù-chính, Tuân-lộ, phủ Vĩnh-tường (Vĩnh-yên), nay đã hết dịch trâu bò.

Tại địa phận làng Yên-lập, huyện Lập Thạch (Vĩnh-yên) nay có bệnh máu thân.

Tại địa phận làng Vĩnh-lại thượng, phủ Vĩnh-tường (Vĩnh-yên) nay đã hết bệnh máu than.

Đánh lính cảnh sát. — Đặng-văn-Sang, lính cảnh-sát ở sở cẩm hàng Trống, có đơn thưa Nguyễn-v-Lam, lý-trưởng làng Đông-tri, huyện Thanh oai (Hà-đông), đánh mình bị thương.

Mất bút máy. — M. Tăng-long-Quý, thư ký vô tuyến, trình rằng kẻ cắp ăn cắp mất một cái bút máy, giá đáng 2p.50.

Con nhà ai thế. — M. Chu-văn-Hanh, nhà số 8 ngõ hàng Hành, có đưa đến sở cẩm một con bé tên là Nguyễn-thị Gái 13 tuổi, thấy lạc ở hàng Đường.

Đã thấy con rồi. Mme Nguyễn-thị-Ba nhà số 89 phố hàng Bát, trình rằng đã tìm thấy đứa bé con gái tên là Thị-Bé, lên 6 tuổi, lạc hôm vừa rồi.

Lại mất khánh vàng. — M. Vũ-như-Trác 31 tuổi, tham tá, nhà số 12 phố cạnh nhà Thờ, trình rằng kẻ cắp giật mất cái khánh vàng của con là Vũ-như Kim đeo.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để in giấy quấn khác.

Bỏ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Đầy tớ bất lương. — M. Trần đình Dai tham-tá phủ Toàn-quyền, nhà số 370 phố đường thành, trình rằng đầy tớ là Nguyễn-văn-Thịnh ăn cắp một món tiền là 21 đồng rồi trốn đi mất.

Người mất con, người mất cháu — Mme Đặng-thị-Tý ở ngõ hàng Khoai, trình rằng mất đứa con gái tên là Thị-Thơm, lên 7 tuổi.

M. Lê-văn-Minh, ở Ngọc-hà, trình rằng mất đứa cháu tên là Phạm-văn-Tiến, 13 tuổi.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đối hỏi bản-quán, thì cho biết số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người thư ký tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên văn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều bức bản-quán không biết ai mà trả lời.

TÒA QUẢN-LÝ TÀI-SẢN

Ngày thứ sáu 22 Février 1929, *hồi 8 giờ sáng tại phòng giấy tòa Quản-lý tài sản, số 9, phố Balny Hanoi.*

BÁN ĐẤU GIÁ

đồ kim-hoàn, đồ vàng bạc và các thứ đồ khác nữa thuộc về di-sản ông **Bailleu** *kê như sau này: Các thứ đồ dùng ăn điểm-tâm. Thìa cà phê bằng bạc — 12 con dao ăn cháng miệng lưỡi và chuôi bằng bạc — Một bộ thìa dĩa đủ 12 người dùng — Dao ăn chuôi bạc — Đồng-hồ đàn ông bằng vàng — Nhẫn vàng có mặt kim-cương — Nhẫn đàn bà có mặt hạt trai — Ghim cài cà-vạt — Hoa-tai vàng và đồ ngọc thạch — đủ bộ trang điểm bằng bạc mạ vàng — Đủ bộ chăn mền, giường, đệm, áo ngoài, áo dài, hòm xiểng, vân vân.*

Bán tiền ngay, người mua phải chịu 5 %. phí tổn ngoài.

7.684

VIỆC BẮC-KỲ

PHÚ-THỌ

Thư-viện của trường Phú-thọ. — Chúng tôi nhận thấy học-trò ở trường Sơ-đẳng phần nhiều không đủ sách-vở mà học-tập, có xin được phép quan chánh Công-sứ bản tỉnh, quyên ấy tiền để lập ra thư-viện ở trường Pháp-Việt tại tỉnh lỵ Phú-thọ. Nhờ có các quan-lại, thân-thương ở bản tỉnh vui lòng quyên giúp vào, nay cũng thu được số tiền khá khá. Ngài nào quyên được bao nhiêu, quý tính phương danh xin thứ tự đăng vào báo, để tỏ tấm lòng thâm tạ các liệt quí đã có cái thịnh-tình đối với sự giáo-dục và đối với các tiền-đồ của bọn thanh niên tỉnh nhà.

Hội-đồng Quản-trị Thư-viện.

(Xem tiếp thứ ba cột thứ ba)

Số 210

Nhi-nữ anh hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Viên-thanh-Vạn nói:

Việc ấy còn khó một điều nữa, là cho dù hai vị trại-chủ ấy có dỗ khuyên chăng nữa, nhưng còn hai vị phu-nhân và hai vị tiểu-thư ở hậu trại, chưa chắc đã khuyên để nổi.

Triệu bằng nói:

Việc khuyên dỗ hai anh em họ Ân xin cứ mặc tôi, còn việc khuyên dỗ vợ con hai người ấy thì xin giao cho hai đại huynh.

Viên, Đường bằng lòng, rồi *Lục, Triệu* giả ý xin đầu hàng, *Viên, Đường* dẫn vào chào hai anh em họ Ân, *Ân-hạc* và *Ân-bằng* thấy hai người đều có võ nghệ, đem lòng trọng dụng ngay, cho ở trong trại làm tướng, không còn ngờ gì nữa.

Lại nói chuyện bọn *Chủ-nhất-quan* trọ ở ngoài nhà hàng, sáng sớm hôm sau, *Ngụy-vĩnh-Phúc* đã mang quân đến, cho đi tìm *Lục, Triệu* thì chẳng thấy tông tích đâu, tìm đến binh khí của hai người cũng chẳng thấy đâu cả, *Chủ-nhất-quan* dậm chân mà nói rằng:

Thôi hỏng, hai người ấy ngầm lên vào trại Thanh-thủy rồi, chắc có xảy ra sự gì không hay, nên đến bây giờ chưa thấy về, không khéo đến bị bắt.

Hách-vũ nói:

Không can chi mà phải sợ, việc đã lỡ ra như thế, đành phải nghĩ kế mà cứu lấy hai người vậy, xin đợi đến đêm nay tôi hãy đi trước, dò xem hư thực thế nào, rồi sẽ liệu định.

Chủ-nhất quan nói:

Đại huynh có đi, thì phải cho cẩn thận mới được, nếu đại huynh lại không về, thì tôi và *Tạ-tiêu* phải đi.

Tạ-tiêu cười mà nói rằng:

Nếu anh ấy lại không về, thì....

Tạ-tiêu nói rồi ghé vào tai *Chủ-nhất-quan* mà nói thầm, *Nhất quan* gật đầu mà nói rằng:

Thật thế không?

Hách-vũ thu xếp từ tạ ra đi. Đêm hôm ấy chính là đêm trung nguyên, các thủy thôn đều thắp đèn ở mặt nước sáng như sao sa, mở hội chơi bời, rất là nhiệt náo, bỗng có tin báo là *Điền* tổng binh đến, *Chủ-nhất-quan* hốt-hoảng, không biết là Điền tổng binh đến có việc gì, vội vàng chỉnh tề quân đội ra đón vào trong dinh, rồi mang các tướng ra lạy chào. *Điền* tổng binh liền hỏi quân tình thế nào, *Nhất-quan* kể rõ tình hình, Điền tổng binh cau mày lại mà nói rằng:

Cố quân sư bảo ta phải đến ngay đây, và nói là khi đi đến nơi chắc thành công rồi, lại dặn ta sẵn phải giải những tên yêu-phạm về tỉnh, sẽ có nhiều tay tướng tài, có thể nhờ để phá núi Thiên-mục, hiện bây giờ *Ân* đại nhân và *Cố*-quân sư đã đi đến núi Thiên-mục rồi, lại có dặn ta hễ có tin thắng trận là phải báo ngay, nay nghe nhà ngươi nói như thế, thì bao giờ cho thành công được, làm sao lần này *Cố* quân-sư nói lại không thiêng.

Chủ-nhất quan nghe nói cũng lấy làm áy náy, vì bọn năm người mình đến trước, thì đã phải hai người bị hãm ở trại giặc, và một người còn ra đi, chưa biết ra làm sao, mà hiện nay thuyền bè thì không, đường lối lại lạ, chưa cùng quân giặc đánh một trận nào, thì còn lâu mới thành công được.

Bây giờ *Điền* tổng binh vì đi đường xa nhọc mệt, và đã sang canh ba, nên đi nghỉ ngay, khi tỉnh dậy thì giời đã sáng rõ, bỗng có tin báo là *Lục-vũ-Sinh, Triệu-bằng* và *Hách-kim-cương* cùng trở về dinh và có mang theo năm viên hàng-tướng và bắt được cả hai tên đầu đảng giặc nữa.

Điền tổng binh và *Chủ-nhất-quan* nghe nói vừa sợ vừa mừng, nguyên là *Ân-bằng* từ sau khi bị thua ở chùa Thừa-thọ, mời hai sư phụ bắt đến cùng ở trại Thanh-thủy, sau hai sư phụ bàn có nói riêng cho biết rằng trại Thanh-thủy dẫu tốt, nhưng không thể ở lâu được, nên sớm liệu hồi đầu. *Ân-bằng* không để ý đến, nhưng sau khi về trại, sợ có xảy ra việc gì chăng, liền sai *Tưởng-hòa* đi dò nghe, nhưng chưa thấy về, lại sai *Thạch cẩm đương* đi tìm. Một hôm thấy *Tưởng, Thạch* cùng về, nói là *Ân* khâm sai đã có phái người đi nhưng ít lắm. Vì vậy *Ân-bằng* lại không lo nghĩ gì, sáng hôm sau thấy *Đường-chấn-Thanh* vào nói rằng:

Tối hôm qua chúng tôi đi tuần có bắt được hai kẻ gian-tế, sau khi khuyên dỗ, đều đã đầu hàng, hai người ấy đều là võ nghệ cao cường, chủ trại nên đãi lấy lòng thành, để thu dùng tâm tâm phúc.

Ân-bằng nghe lời, một lát thấy *Viên-thanh-Vạn* dẫn *Triệu-bằng* và *Lục-vũ-Sinh* đến, *Ân-bằng* chạy xuống thềm đón, rồi dẫn vào yết kiến đại trại-chủ là *Ân-hạc*, *Ân-hạc* cũng bằng lòng, rồi sai làm rượu đãi hai người.

Lúc ấy *Lục, Triệu* và *Viên, Đường* đã thông đồng với nhau rồi, không ngờ đêm ấy *Hách-Vũ* cũng tìm đến, nguyên *Hách Vũ* khi ở ngoài nhà hàng đã có đính ước với *Thạch-cẩm-Đương* và *Tưởng-hòa*, hai người ấy đã tỏ ý xin đầu hàng và giúp sức, nên có dặn ai đợi tin. Bây giờ *Hách-vũ* đi đêm bên sông, đã thấy *Thạch-cẩm-Đương* đỗ thuyền nhỏ đón ở dưới gốc cây liễu, *Hách-vũ* mừng quá, liền nhảy xuống thuyền. *Thạch* lập tức chở thuyền về trại, đưa vào yết kiến *Tưởng-hòa*, hai bên nói chuyện với nhau, ý hợp tâm đầu, *Tưởng-hòa* cho tìm *Hòa-Phấn, Tề-minh* đến nói chuyện, *Hòa-Phấn* là chỗ bạn thân với *Pháo-quốc-Ân*, lại là chỗ thân thích với *Tề-minh*, bọn ấy vẫn vẫn có lòng bỏ tà theo chính, nay nếu thấy *Ân* khâm sai đãi người khoan hậu, nên bằng lòng đầu hàng ngay.

Khi bọn chín người ấy đã cùng thông tin tức với nhau rồi, liền nhân đêm ấy là ngày rằm tháng bảy, đêm đến ở dưới sông có mở hội chơi đèn, rất là náo nhiệt, bọn *Triệu-bằng* liền đặt tiệc, mời hai em họ *Ân* ra tiền trại uống rượu, trong rượu có hòa thuốc mê, ai uống phải cũng ngã ngay, anh em họ *Ân* thực tình có uống trộn, không hề chối từ, chỉ trong một lát, đều nằm lăn ra bất tỉnh nhân sự. Bọn ấy liền trói chặt tay chân lại cùng nhau khiêng xuống thuyền, *Thạch-cẩm-Đương* ra sức chèo đi, chỉ một lát đã đến bờ ngoài, *Hách-vũ* cùng *Ân-Hạc, Triệu-bằng* cùng *Ân bằng* và dẫn năm người đầu hàng cùng về viên-môn, sai người vào báo trước.

Chủ-nhất-Quan mừng quá, vội vào bẩm với *Điền* tổng binh, trước hết cho gọi *Triệu bằng, Lục-vũ-Sinh, Hách-vũ* vào tỏ lời khen ngợi, rồi cho mời năm viên hàng tướng đầu hàng vào, *Điền* tổng binh yên-ủi một hồi; rồi bảo năm người khuyên hai họ *Ân* đầu hàng. *Đường-chấn-Thanh* nói:

Trại chủ tôi khuyên dỗ không phải dễ, đại-nhân truyền nên hãy ra oai, rồi sau sẽ đãi lấy ân, mới có thể được.

Điền tổng binh bằng lòng, truyền lệnh ai nấy theo cả về tỉnh, còn gia quyến hai họ *Ân*, bọn lâu-la ở trại Thanh-thủy cùng bao nhiêu lương gạo ở trong trại ấy, đều không hỏi đến cả.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

N° 3575 du 20 Février 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 13 (*Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 19 Février 1929*) Mỗi số: 1 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ

Annonces le c/m. . . . . . . 0$80
Réclames 1.00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

CHÀO ĐÁM-MA

Một đám ma đi qua ngoài đường nào trống cả rùng, nào kèn mui dích, rồi lại phường tuồng đóng đường, bát âm Sài-gòn, lại bát âm xứ Bắc, thật là đủ thứ sang trọng lịch sự. Ý đáng là một đám nhà giàu, lại am hiểu những cách văn-minh Âu-tây lắm, cho nên khi thấy một người bận quần áo Tây đi qua chỗ nhà táng mà không ngả mũ thì có ý lườm và ư-hự, chê là đồ vô giáo-dục

Tôi nhân hôm ấy cũng đi một ngả với người bạn âu-phục đó. Đi khỏi cái đám-ma ta lịch sự được một lát thì lại gặp một đám ma Tây. Không cần phải tả đám ma Tây, vì đám nào cũng như đám nào, chỉ khác nhau người chết có tạo thì có cụ đạo đi trước, người chết là người có chức-vị lớn thì nhiều vòng hoa và đông người đi theo sau mà thôi. Còn đám hạng nhứt, hạng nhì hay hạng ba, thì có khác nhau bình dáng cỗ xe, áo, quần người cầm cương ngựa mộ đôi chút, mắt tôi hướng không để ý. Khi hai cái xe chúng tôi đi đến chỗ xe đám, thì tôi thấy người bận âu-phục ngả mũ chào, kỳ cho đến khi đi khỏi cái xe cữu mới lại đội mũ vào. Tôi bèn gạ(1) chuyện mà hỏi bạn qua đường sao đối với hai đám ma lại xử-trí khác nhau như thế? Hay là có lòng kính trọng riêng ông Tây chết, mà khinh rẻ người đồng bang chết? Hay là sợ những người đi đưa đám Tây, mà không sợ gì những người đi đưa đám ta? Bạn nghe tôi hỏi thế thì lúng-túng một lát, rồi đỗ hẳn xe lại, mời tôi xuống cùng đi chân với nhau một quãng đường dài mà phân giải với tôi.

— Ông ơi, có lẽ khi ông đã nghe tôi phân biện rồi, thì ông bảo tôi là đã trót làm một việc vô lý, rồi cãi chầy cãi cối cho trôi câu chuyện. Không phải thế đâu ông ạ. Nói hột-tình, thì khi này tôi không chào đám ma ta, mới rồi tôi ngả mũ chào đám ma tây, hai lúc ấy tôi cùng chịu một cái sức dun-dủi tự nhiên, chứ tôi không có nghĩ xa xôi gì cả. Đám ma tây người ta dung lễ nghi nghiêm-trọng, im hơi lặng tiếng mà đi ngoài đường, bao nhiêu người đưa đám cũng thứ-tự mà đi sau đám không ai cười nói lả chớt, không có những trò kì khôi; đám đi đến đâu hình như lây cái vẻ thảm-sầu ra cả cảnh-vật, khiến cho người đi qua cũng phải kính trọng sự thảm-sầu. Và gặp một đám ma tây thì mình biết rằng ngả mũ chỗ nào đến chỗ nào thì thôi; tự-nhiên thấy cái gì lừ-lừ, mà đi qua mặt còn chột dạ phương chi là gặp biết ngay là một cảnh đau-đớn bi thương của người đồng loại, thì ai mà nỡ vênh-váo nhố nhăng. Đó cũng là một cái lương-năng của người ta đó, ông ạ.

Đến như đám ma ta, nhứt là một đám ma sang-trọng người sống bầy ra biết bao nhiêu trò kỳ khôi để mà khiêng một người chết đi chôn. Từ hình-sắc cho đến những âm-thanh trong một đám ma, cái gì cũng như là chỉ làm trò vui để quên cái sầu-thảm, để nhãng cái ý bi-thương, thì khi chúng ta gặp dẫu không ghét gì mà tự nhiên không thấy lương tâm xui giục phải chào. Và đám đi dềnh dang trên đường cái, khó biết đầu từ đâu mà cuối là đâu, thì dẫu có muốn ngả mũ cũng không biết phải ngả mũ từ lúc nào cho đến lúc nào thì thôi. Bởi thế mà tôi không ngả mũ chào đám ma ta, ông ạ

Nghe khách nói như thế, thì tưởng chừng như nên chê cách đưa ma ta là dở, mà cách đưa ma tây là hay. Nhưng ngẫm cho chín, thì mỗi bên có một nghĩa lý. Rồi xin sẽ có một bài phân-biện hai cái nghĩa-lý ấy ra, để độc-giả nghe.

Bây giờ thì hãy tạm phán đoán cho cái ông chào đám ma tây mà không chào đám ma ta là phải. Người tây có giáo-dục thì gặp đám ma nào cũng ngả mũ chào. Chúng ta muốn ra con người có giáo-dục đối với tư-tưởng tây, thì cũng nên theo cách ấy. Nhưng trong việc này, tôi tưởng người có tư-cách tự-chủ, nên tùy cái quan niệm riêng của mình mà làm

V.

(1) Nói tiếng gạ là thô thì xin ai tìm giùm cho một tiếng khác đồng nghĩa.

Mấy lời của ông Albert Thomas

Ông Albert Thomas quản đốc sở quốc-tế lao-động, tiếp kiến một viên đại biểu báo quan khác, lại có bình phẩm nhiều lời về tình thế Nhật-bản. Ông khen ngợi sự cố gắng lạ lùng của người Nhật, theo cái nền nếp đi truyền của nước ấy. Ông có nói: « Khi ta trông thấy nước Nhật hành động ở hội Vạn-quốc, cùng với năm cường-quốc, hoặc là cùng tám nước đại kỹ nghệ, thì không rõ được sự cố gắng tiềm tất dài bền ở trong của người Nhật, nhờ về sự cố gắng ấy, mà nước Nhật đã gây nên đã giữ được cái sức mạnh, và cái tiềm lực ở ngoài. Nước Nhật có những thói di truyền, và cái phong tục, lắm khi hình như tương phản với sự khẩn như của kỹ-nghệ tối tân; nhưng nước Nhật hết sức can đảm và nhẫn nại, thì cũng vượt qua được sự khó khăn ấy » Ông nói nếu nước Nhật liên lạc mật-thiết với hội Vạn-quốc, thì nước Nhật sẽ được nhiều sự tiện lợi mới. Ông cho rằng cái phong-trào cộng-sản ở Nhật-bản không thế lực gì, nhưng ông thấy cái phong-trào lập hội liên hiệp ở Nhật-bản đã phát đạt, thì ông lấy làm vui lòng.

Chẳng bao lâu các chủ xưởng ở Nhật bản sẽ hiểu sự ích lợi về cái thể lệ lập giao ước chung với các hội liên-hiệp thì kỹ-nghệ mới được phát đạt một cách bình yên, và chắc chắn.

Về Ấn-độ Hà-lan thì ông Albert Thomas có nói ông đến xứ ấy có cái cảm giác là một công cuộc thực dân lớn. Cái cảnh tượng ở Chà-và thực là một cảnh-tượng khoái trá, các mãnh-lực ở tạo hóa ở nơi nhiệt đài, do nhân trí, và nhân lực dìu dắt, và cai quản.

Về Đông-dương, ông có nói: Cái nghĩa vụ của tôi là phải nói tôi rất cảm-động về các công việc đã làm được trong năm mươi năm giời nay. Ừ mà sao tôi lại nhịn không nói cái mối cảm giác của tôi đối với cái cảnh tượng lạ lùng ấy; tôi vừa mới thăm Trung-hoa, và Nhật-bản xong, mà thăm đến Đông-dương nên tôi lại cảm-động lắm. Cái cảnh-tượng ấy lẫn lộn cả các tập quán và các phong tục riêng của ta với các phong tục, hoặc là cái tình thế tự nhiên ở Đông-dương. Tôi đi từ Hanoi đến Saigon thực là mắt trông thấy một phim ảnh không bao giờ quên được. Ở Đông-dương, cũng như các xứ khác, về đường xã-hội còn nhiều việc nên làm, nhưng cứ ý cái ý kiến của mọi người, Đông dương từ nay đã đến lúc bắt đầu kỳ thời kỹ nghệ, và ngân hàng; Ta nên phòng bị các sự hại có thể sinh ra được, để cho khỏi là việc trừ các sự hại ấy. Và tôi rất lấy làm vui lòng về những lời đàm đạo với quan Toàn-quyền Pasquier về việc ấy, mà tôi xem ra quan Toàn-quyền sẵn lòng khởi xướng nhiều việc ích lợi về đường ấy. Tôi in trí rằng có thể thi hành được một cái chánh sách thực: dân để huề, và hiệp tác, lấy sự kính trọng cá nhân, và chủng tộc làm gốc. Tôi tưởng các tôn chỉ đã ghi trong hiệp ước của hội Vạn-quốc có thể dùng làm phương châm cho một cái chánh sách như vậy. Bảo hộ sự lao-động của người bản xứ, và của người Âu châu, mà bảo hộ nhất loạt cho tất cả mọi người, không phân biệt ai cả, như vậy thì làm dỡ được cái sự phân tranh và dự bị nên việc thân thiện sau này. Cái tôn chỉ trong cách tổ chức của ta chỉ có thế.

HÀI ĐÀM

Bản quán tiếp được bài sau này:

Thưa ông Hí-Đình

Chị em chúng tôi ở 24 gian, xem báo số 3571, thấy nói Ái-hữu Hải-đàm qui hội định mượn nhà chị em làm chỗ bầu Hội trưởng, thực thế thì hân-hạnh biết bao, xin thuận ký cả tay và chân. hễ khi bầu xong trừ đít-cua của hội đọc rồi, chị em tôi có cử cô B. làm đại-biểu. tập mấy câu kiểu sau này để hầm mưng ông Hội-trưởng, để tỏ chút tình liên lạc về mục-đích hội.

« Vàng trình hội chủ xem tường,
« Một cười này bẳn nghìn vàng chẳng ngoa,
« Vui là vui gượng kẻo mà,
« Trông vào đau ruột, nói ra ngại lời,
«...Đặt bỗng nên lời,

« Hư không đặt bỗng nên lời,
« Sau cho để một trò cười về sau,
« Lạ tai nghe chẳng biết đâu.
«Những điều trông thấy mà đau đớn lòng
«...Trăm mối bên lòng,

« Ngổn ngang trăm mối bên lòng,
« Nước đời lắm nỗi lạ lùng khắt khe,
« Vui này đã dứt sầu kia,
« Tin xuân đâu dễ đi về cho năng.
«...Cũng đã tiếng rằng.

« Một lời cũng đã tiếng rằng:
« Khôn ngoan rứt mực nói năng phải lời,
« Có khi mua chuyện vui cười,
« Mà trong nham hiểm giết người không dao.
«...Cười nói ngọt ngào.

Cười cười nói nói ngọt ngào,
« Thực lòng mình cũng lao đao lòng người.
« Lời ngay đông một trong ngoài.
« Mua vui cũng được một vài chống canh
«...Ký chú đinh ninh.

« Mấy lời ký chú đinh ninh,
« Nỗi riêng còn mắc mối tình chi đây,
« Chén đưa nhớ bữa hôm nay,
« Ngoài tai để mặc gió bay mái ngoài,
«...Những miệng dông dài ».

Cô B.

Hội Ái-hữu Hài-đàm của chúng tôi chưa thành lập, chưa biết ai là Hội-trưởng, mà cô B. đã tỏ lòng yêu-mến cái mục-đích Hội, nghĩ sẵn mấy câu tập kiều để làm câu hãm. Vậy tôi xin tạm thay mặt anh em đồng chí trong Hội mà cám ơn cô, và viết mấy câu mua vui như sau này:

« Câu hãm mớ, nhân tình chung,
« Dẫu tôi nhận xuýt cũng không hề gì,
« Thưa rằng bao có thế thì,
« Để tôi kể chuyện tương tri với mình:
« Nhớ xưa tôi ở đường Thành,
« Hình như có bắt nhân tình cô B.
« Bắc-giang nọ, Vĩnh-yên kia.
« Bây giờ cô mới trở về Bình-khang.
« Một cười này hẳn nghìn vàng.
« Phải chăng? xin đón vào làng Hài-văn»

Hí-đình, Nguyễn-văn-Tôi

Việc Trung-hoa

Ngày 18 Février 1929

Việc điều-đình Trung-Nhật

Thượng-hải. — Chánh-phủ quốc-dân tuyên bố rằng việc nói Vương-chính-Đình định gây nên sự khó khăn để ngăn trở cuộc điều-đình về việc Tế-nam-phủ là tin đồn sai, vì về việc Nhật-bản đã công bố rằng được như ý về rất nhiều khoản.

Một tin về Uông tinh Vệ

Thượng-hải. — Mấy hôm trước đây, Tưởng-giới-Thạch công bố rằng không nên để cho Uông-tinh-Vệ, nguyên lĩnh-tụ đảng quốc-dân về nước, sợ lại gây nên sự khó khăn. Vậy thế mà ngày hôm qua, trong kỳ hội-đồng thứ mười, đại hội-đồng quốc-dân-đảng ở Giang-tô đồng-thanh quyết nghị một khoản yêu cầu cho Uông trở về, công kích kịch-liệt các lĩnh-tụ đương thời, và yêu cầu truy vấn mấy vị quan chức.

Cái án mạng ở đường Huế

Trong số báo buổi chiều hôm qua, bản-quán đã đăng danh-sách những người bị bắt ở Hanoi. Có người nghe tin ấy đã tưởng lầm là bấy nhiêu người đều có liên can vào việc án mạng này cả. Không phải thế đâu. Những người bị bắt ấy đều phải giữ tại sở Mật-thám chứ không phải giam chấp. Nguyên là có lệnh của tòa-án cho xét các giấy má để so tự giạng với cái thư thấy ở trên mình ông Bazin, nên những người hồ nghi đều phải giữ và các giấy má bắt được trong nhà những người ấy đều phải đem vào sở mật thám xét kỹ càng.

Tuy cái thư thấy ở mình ông Bazin, với những truyền-đơn do Van Léon Sanh phát trước, là tay một người viết, song tay ấy là tay ai thì chưa rõ. Các nhà giám định xét chữ chỉ nhận ra rằng niên hiệu cái thư ấy thì do tay Léon Sanh viết và trong thư có một câu cũng do tay Léon Sanh chữa lại lời văn.

Léon Sanh có khai với quan Dự-thẩm rằng không thù riêng gì ông Bazin cả mà cũng không quen biết ông.

Người đồng phạm với Léon Sanh hay là người thủ-phạm việc ấy thì chưa tìm thấy.

Từ ngày chủ nhật đến giờ quan tòa đã cho trát đi bắt nhiều nơi, nhất là ở Hanoi và Haiphong.

Trong số những người bị bắt ở Kiến an, có một người đội và người cai khố đỏ.

Cứ như báo *France Indochine* thì ngày chủ nhật mới rồi ở Haiphong có mươi người lại nhà ông Nguyễn-hữu-Thu tức Sen nguyên nghị trưởng Bắc-kỳ và xin tiếp chuyện ông, nhưng ông Sen không tiếp mà lại đi báo cẩm. Lại sáu bảy người nữa cũng lại nhà ông Buhler nhưng ông ấy đi Hanoi vắng. Sau những người này lại đến nhà ông Milder là đại biểu ông Bazin về việc mộ phu ở Haiphong song M. Milder cho người nhà ra bảo là không tiếp.

Các nhà nông-công-thương nên biết

Muốn cho các công-cuộc của các tư-gia có lợi cho thực-dân, được mở mang và chiều lời quan Toàn-quyền Đông-dương thỉnh-cầu, nên mới đây bộ Thuộc-địa đã ý-hiệp với bộ Tài-chính xin được rằng tự hậu các tư-gia được hưởng cái quyền lợi mua chịu các dụng-cụ mà nước Đức bồi thường cho nước Pháp, theo những hạn giả đại-cương như sau này:

Những giấy mua không quan-trọng mấy thì hạn giả định là 18 tháng, không phải chịu lãi.

Những giấy mua quan-trọng vừa thì hạn giả là 3 năm, phải chịu lãi 2 %.;

Những giấy mua quan-trọng thì hạn giả từ 5 năm đến 15 năm và phải chịu lãi từ 4 %. đến 4 1/2 %.

Vì những giấy hợp-đồng ấy thì phải do bộ Thuộc-địa bảo lĩnh đối với bộ Tài-chính nên tư-gia nào muốn mua như thế thì phải gửi giấy đến quan Toàn-quyền Đông dương do các quan Thủ-hiến các xứ chuyển đệ, và phải nói rõ những của đảm-bảo của mình tại các nhà Ngân-hàng là bao nhiêu.

Tòa án Trừng-trị

Trong số báo buổi chiều ngày hôm qua, bản quán đã đăng mấy việc xử tại tòa án trừng-trị, nay xin đăng tiếp như sau này:

Lừa người lấy tiền. — Nguyễn-hữu-Định làm thợ máy ở sở Bưu-chính bị truy tố về tội đồng đảng với con gái nuôi là Thị-Giản tức Jeanne tự xưng là vợ quan Biện-lý, đánh lừa một người tên là Vương-bá-Tiên làm lý-trưởng ở Bắc-ninh lấy 60 p. 00, (là việc đã đăng mấy lần rồi) phải tòa phạt vắng mặt ngày năm ngoái 3 tháng tù, nay kháng án, tòa hỏi chứng cớ lại rồi tuyên án tha cho Nguyễn-hữu Định vì xét là vô tội.

Lừa đảo. — Ngày 28 tháng 10 năm ngoái Nguyễn-sĩ-Lương đi làm thuê nhận của một người tên là Ng-đăng-Bút 15 cái áo pardessus và 19 cái áo giạ, giá là 225 p. 00 để đem bán cho cửa hàng cầm đồ dưới ấy, không trả lại tiền cho chủ cỏ áo, tòa phạt Nguyễn-sĩ-Lương 4 tháng tù và bắt phải bồi số 225 p. 00 cho bên nguyên đơn.

Hành hung. — Lê-văn-Nghiêm là thợ xe bị truy tố về tội đánh một người đàn bà tên là Nguyễn-thị-Nhỡ bị thương tại phố Lò-đúc có trát đòi không đến, tòa hỏi chứng cớ xong, tuyên án phạt vắng mặt Lê-văn-Nghiêm 15 ngày tù và 16 quan.

Bội tín. — Ngày tháng giêng tây vừa rồi mụ Nguyễn-thị-Năng ở làng Bộ (Việt trì) dẫn một người hàng tấm quan ở Bắc-ninh về làng bán vải được cả thảy 70 p. 00 Thị Năng đánh lừa người hàng tấm giữ hộ số tiền ấy, rồi không trả nữa. tòa phạt thị Năng 6 tháng tù.

Mẹ mìn thật hay oan. — Nguyễn-thị-Liên làm nghề bán ngô (do có bệnh phong giam ở trại hủi), bị truy tố bắt một đứa con nhỏ một người tên là Tạ-văn-Truy nhà ở phố hàng-Đồng, số 1 ngày 7 tháng 12 ta, năm ngoái vì cách 3 hôm sau người ấy đi tìm thấy đứa bé ở phố Bắc-ninh. Hỏi thị Thị-Liên khai là có bắt được đứa bé ở ngã tư hàng Đồng, định hễ ai nhận thì trả, chứ không phải là mẹ mìn. Tòa lượng tha cho thị ấy.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT
Lúc 10 giờ sáng: 21 độ

Quan Lãnh-sự Bodard trở về Batavia

M. Bodard là Tổng-lãnh-sự Pháp tại Indes Néerlandaises qua đây đã mấy bữa nay để thương-thuyết với quan Toàn quyền về cái chương-trình cuộc du-lịch của ngài tại Java trong tháng tư tây này thì ngày hôm nay đã trở về Batavia.

M. Bodard định qua Manille và Macassar là kinh-đô Celebes để đặt một tòa Lãnh-sự Pháp tại đó và khảo sát việc mở mang thương-mại cho Pháp tại các đảo ấy, Ông Bodard sẽ do đường Surabaya đi Java, rồi sẽ đi tàu bay từ Semarang về Batavia.

Tòa Thượng thẩm

Những việc xét tại tòa Thượng-thẩm sáng hôm nay, xin xem số báo ra buổi tối.

Tiệc hàng năm của học-trò trường Thông-ngôn cũ

Hội-đồng tổ chức xin có lời để các ngài học-sinh trường Thông-ngôn cũ (Collèges des Interprètes) biết rằng, tiệc hàng năm năm nay xin định vào ngày chủ nhật 31 mars là ngày lễ Pâques để tiện cho các ngài ở xa có thể về dự tiệc cho vui.

Tiền mỗi vị xin định là 5 đồng.

Ngài nào có lòng dự tiệc xin cứ gửi cho M. Trần-kim-Ngọc, số 11 phố Tirant hoặc M. Nguyễn-văn-Luận ở Trung-Bắc tân-văn Hanoi.

Ai tin

Bản quán tiếp được giấy báo tin buồn rằng M. René Crotta thưởng thụ quân công bội tinh, tòng sự tại sở chụp ảnh trên tàu bay, mới tạ thế tại Hanoi ngày 18 février năm nay ông hưởng thọ 64 tuổi, ngày 19 février hồi 16 giờ 30 sẽ cất đám Họp tại nhà thương binh.

Bản quán có lời chia buồn với quí quyến, và sở Địa-dư Đông-dương.

Xuột cháy

Đêm hôm kia, nhà Nguyễn-thị-Ba ở số 4 phố Sinh-từ phát hỏa, may người nhà cứu chữa ngay được, nên không việc gì.

Cuộc mở số công-thải sáu triệu đồng

Đến ngày 1er Mars này, tại sở Tài-chính sẽ mở số cuộc công-thải sáu triệu đồng. Lần mở số này là lần thứ 28.

Có các số được trúng giải như sau này:

4 số	1.000 đồng,
26 số	500 đồng,
1000 số	100 đồng.

Bỏ quên trên xe

M. Phạm-gia-Nùng, 36 tuổi, tri-phủ, nhà số 89 phố Tien-Tsin, trình rằng bỏ quên trên chiếc xe hàng không nhớ số, một cái ví da, trong có đựng 58 đồng bạc và các giấy má cùng cái thẻ thuế thân.

Cậu Nguyễn-văn-Thọ, 11 tuổi, học-trò, ở số 3, đường 33 trình rằng bỏ quên trên chiếc xe hàng không nhớ số, một gói các đồ vặt vãnh.

Bệnh đậu mùa

Sáng hôm kia, người ta thấy một cái xác con gái, chừng ba tuổi, vứt ở phố Wiélé, bình như bị bệnh đậu mùa mà chết, vậy đã cho đem mai táng.

Ai bảo chữ Nho không qui?

Ng-Cư 14 tuổi và Trần-v-Lạc 20 tuổi can tội ăn cắp một tráp sách chữ nho của M. Ng-v-Ngọc, ở làng Y-đôn, tỉnh Thái-bình, qua Hanoi, vậy đã bị bắt giam xét.

Mất trộm dây điện-thoại.

Sở Bưu-điện lại vừa mất trộm giây điện-thoại bằng đồng đêm mồng 6 vừa rồi, vào địa hạt làng Đại từ, huyện Văn-lâm, tỉnh Hưng yên. Kẻ trộm cắt mất hơn hai trăm thước, ước chừng 5 kilomètres.

Lời cảm ơn

Chúng tôi có lời cám-tạ các cụ, các ông, các bà đã tỏ tình luyến-ái gởi giấy chia buồn, cho đồ phúng và đưa đám phụ-quân, thân-phụ, bào-huynh và bào đệ chúng tôi là:

M NGUYỄN-ĐỨC HỶ

giáo học thượng hạng hạng nhất 35 tuổi,

đã tạ thế ngày 13 février 1929, cất đám ngày 15 février 1929.

Trong khi tang-gia bối-rối, có điều gì sơ-xuất, xin các ngài lượng-thứ đi cho.

Vị-vong-nhân:	Hoàng-thị-Ngọ
Cô tử:	Nguyễn-đức-Mai
	Nguyễn-đức-Ngọc
	Nguyễn-đức-Hồng
	Nguyễn-đức-Yên
	Nguyễn-đức-Thìn
Nữ-tử:	Nguyễn-thị-Loan
Bào huynh:	Ng-đức-Phúc và vợ con
Bào đệ:	Ng-đức-Mão và vợ.
Bào tỉ:	Nguyễn-thị-Phận.
Bào muội:	Nguyễn-thị-Mỹ.

Đồng gia bái tạ

Mất ví da

Cậu Đặng-đình Vân, là học-trò, quán làng Hữu-thanh-oai (Hà-đông), qua Hanoi, trình rằng mất một cái ví da, trong có đựng tiền và cái thẻ thuế thân

Có phải là lừa đảo không?

M. Đào-thao-Quỳnh, 28 tuổi, là thư-ký, số 87 đường Henri d'Orléans, bị người khách Wa Hing, buôn bán ở Hải-dương thưa rằng lừa đảo một số tiền là 242$51, vậy đã đòi hỏi khẩu-cung rồi tạm tha.

Lại vứt xác

Sáng qua, người ta thấy một cái xác con trai, chừng 6 tháng, không biết là con cái nhà nào, vứt ở phố Général de Badens, Vậy đã cho mang vào nhà xác.

Sách học

Của Tân-Dân Thư Quán đã xuất-bản

POUR NOS JEUNES ÉCOLIERS	0$50
QUỐC-VĂN ĐỘC-BẢN	0.40
LUẬN QUỐC-VĂN	0.20
TẬP BÀI THI SƠ-HỌC YẾU-LƯỢC	0.35
40 BÀI QUỐC-SỬ	0.40
300 BÀI TÍNH-ĐỐ	0.30
CENT DICTÉES DU C. E. P.	0.40
PROBLÈMES DU C. E. P.	0.50
SÁCH DẠY NÓI TIẾNG TÂY	0.25

Đang đóng bìa

SƠ-HỌC HỢP TUYỂN, rất cần cho các thí-sinh Sơ-học yếu-lược. 0.35

Đang in

LES ÉPREUVES ORALES DU C. E. P.

Un manuel indispensable à tout candidat au Certificat d'études primaires

Áo tơi của ai thế?

Thiếu-úy Bénézet, tại vệ binh khố đỏ Bắc-kỳ ở Moncay, có trình sở cẩm rằng hồi cuối tháng décembre 1928, ông có cầm nhầm một cái áo impermeable tại một hiệu kia trong thành phố, mà ông cũng không nhớ là ở hiệu nào. Trong túi áo có đôi bao tay. Vậy ai mất áo ấy nên hỏi tại thiếu-úy Bénézet.

Ăn cắp của chủ

Ng-công-Củn 23 tuổi, nấu bếp và Lưu-hồng-Tiếm 1[illegible] tuổi, phu xe can tội ăn cắp của chủ là người khách ở số 42 đường Quan-thánh một số tiền là 220 đồng, vậy đã bị bắt giam xét.

Gái giang hồ

Ng-thị-Xuân, 18 tuổi, làm nghề thổ lậu, vậy đã bị bắt đưa vào nhà lục-xì khám vi-trùng.

Lấy tiền rồi trốn mất

M. Ng-văn-Tâm, nhà số 83 B đường Henri d'Orléans có đơn thưa Hà-châu lấy 360 đồng bạc, rồi trốn đi mất.

Không nên cho trẻ đeo đồ vàng ngọc

M. Nghiêm-xuân-Miện 31 tuổi, ở số 70 phố hàng Quạt trình rằng Vũ-v-Nghi 23 tuổi, nhà số 46 phố Broni, ăn cắp của con gái mình là Nghiêm-thị-My, 6 tuổi, một cái vòng vàng.

Vậy Vũ-văn-Nghi đã bị bắt giam xét.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Chực giết nhau sao?

Một người An-độ tên là Camar Sha, 37 tuổi, canh cổng cho nhà Denis frères hôm vừa rồi đến nhà một người đồng bang nữa tên là Amira Khan 28 tuổi, ở ngõ Quảng-lạc, đề đòi công nợ thế nào mà lại cầm ngay con dao đâm phải Amira Khan hai nhát, một nhát ở cánh tay trái, một nhát ở lưng, chưa biết người bị thương sống chết thế nào, vì xem ra thương tích nặng lắm.

Kẻ hung thủ đã bị bắt giam xét.

BẮC-NINH

Cướp nhà cô đỡ

Hồi nửa đêm hôm thứ sáu vừa rồi một bọn cướp chừng ba đứa trèo vào nhà hộ sinh phá cửa nhà cô Lê-thị-Hường đỡ. Ông chồng cô đỡ thấy động chạy ra được, hô hoán lên thì bị chúng đánh đau lắm. Chúng vội vàng lấy vài ba cái quần áo và hai đôi xuyến vàng giá ước hơn 100 đồng rồi tẩu thoát mất.

Con trai quan Phó sứ tạ thế

Sáng ngày thứ bảy cậu con trai quan Phó-sứ sinh được 22 tháng tạ thế. Hồi 4 giờ chiều đưa vào nhà thờ làm lễ xong rồi đưa lên nghĩa địa Sứ-hòa an táng. Các quý quan, các quan tỉnh và các viên chức tòng sự các sở đi đưa đông lắm.

Tin Trung-kỳ

TOURANE

Chết chẳng ai hay

Tại trên cầu Thủy-tú gần ga Nam-ô, tối hôm mồng bốn tết, có một người bị hại vì xe lửa, mà không ai biết, nọ ai hay, tưởng cũng là một việc hiếm có vậy.

Số là nghe nói tối hôm ấy, hồi 7 giờ rưỡi, mụ vợ người gác cầu Thủy-tú sau khi chuyến xe số 2 ở Huế vào, một hồi lâu, trông mãi không thấy chồng mình trở về, bèn lên cầu tìm kiếm; thì trông thấy ở giữa cầu có một đống gì lù lù, hình như cái bao gạo của ai đánh rơi mụ lần bước lại xem coi thì là một cái thây ma mới chết, mụ hoảng hốt thất kinh kêu la làng xóm. Cập kỳ người ta đem đèn lửa đến ứng tiếp, mới biết cái tử thi ấy chính là chồng mụ kia. Mụ chợt nhìn thấy, phách lạc hồn xiêu, ngã lăn xuống đất khóc lóc một hồi rất là thảm thiết. Lúc bấy giờ người ta vực thây chồng mụ khiêng về nhà, rồi lập tức đi báo cho xếp ga đánh điện báo cáo cùng các tòa các sở.

Chồng mụ chết như cách ấy, khiến cho người ta chỉ đoán được rằng, tại khi anh ta nghe xe lửa gần đến, đi ra đóng cánh cửa ngăn ngoài đường cái, rồi đem đèn làm hiệu cho xe lửa qua cầu, có lẽ vô ý thế nào đứng gần đường sắt quá, va đầu vào cái bực của toa máy, nó đã đánh cho toạc đầu lại kéo lướt cả thân mình vào đến giữa cầu, mới buông rơi xuống đường sắt, có lẽ vì trời tối quá và xe đụng vào người nhẹ nhàng lắm, cho nên chẳng ai hay. Tội nghiệp cho anh ta bị thương toạc cả trán và rách cả ngực. Người ta lại ngờ rằng ngày tết say rượu luống cuống nên làm việc sai lầm mà phải chịu thiệt thòi như thế chăng.

Cái tử thi ấy đã khiêng về nhà thương khám nghiệm rồi mới cho chôn.

Kẻ cháy nhà người mất của

Hồi 3 khuya hôm mồng năm rạng mồng sáu tết, tại địa phận làng Hải-châu, gần phía chợ Huyện có nhà viên tuần kiểm bị hỏa tai cháy sạch, chẳng cứu được gì, mà những người đến chữa cháy lại phần nhiều bị chúng cướp hôi mất hết cũng khá của.

Cái nhà này tuy là lợp tranh, nhưng tường trong toàn bằng gỗ, tử tế xinh đẹp, mà bốn phía lại xây tường chắc chắn, nghe đâu mấy người đến cứu hỏa cho là sự cháy ấy bởi có thù hiềm chi chi mà chúng lại tưới bằng dầu xăng nên không tài nào chữa kịp, thực đáng gớm ghê cho những phường bạc ác đã đốt nhà lại cướp của chẳng còn kiêng sợ một chút nào.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Nguyễn-thị-Loan con M. Nguyễn-đình-Tuấn tham-tá lục sự, 33 hàng Lọng.

Lê-xuân Vinh con M. Lê-xuân-Thọ thư-ký phủ Toàn-quyền, 43 hàng Khoai.

Ngô-đình-Mộc con M. Ngô-đình-Tính, thư-ký Bưu-điện, 112 Lò-đúc.

Lê-thị-Kim Tiền con M. Lê-đình-Cảnh buôn bán số 86 Cầu-gỗ

Trần huy-Đạo, con M. Trần-phú-Cường tá sự lục lộ, số 6 phố Phạm-phú-Thứ.

Nguyễn-đình-Ngọc, con M. Nguyễn-đình-Cửu thợ giặt, phố Leblanc.

Nguyễn-tài-Dung, con M. Nguyễn-văn-Thản, 20 phố Sinh-từ.

Nguyễn-khắc-cường, con M. Nguyễn-khắc-Thiện giáo-học, số 15 phố Gia-ngư.

Hoàng-bội-Hoàn, con M. Hoàng-khắc-Thành thư-ký kho bạc, 24 đường Maréchal Pétain.

Bạch-thái-Thu, con M. Bạch-thái Xuân chủ vận tải ô-tô, 22 đường Gia-long.

Hoàng-thị-Thơm, con M. Hoàng-cao-Thiền tá-sự lục-lộ, 12 bis hàng Bạn.

Nguyễn-thị-Xuyến, con M. Nguyễn-hữu Hiền học-trò, 59 hàng Gai.

Nguyễn-thị-Ngải con M. Nguyễn-văn-Quý thư ký, 54 hàng-Giầy.

TỬ

Mai-thị-Lợi 22 tuổi, 3 ngõ Quảng-lạc.

Mme Nguyễn-thị-Thảo 46 tuổi, 32 phố Đỗ-hữu-Vị.

Mme Trịnh-thị-Hảo 25 tuổi, 27 hàng-Bè.

GIÁ THÚ

M. Trần-văn-Ngọ, 22 tuổi, học-trò con M. Trần-văn-Am, thư ký sở Nông-chính, lấy cô Nguyễn-thị-Thắng 26 tuổi, số 59 phố Hàng Bồng.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : L'ironie du sort.

Cinéma Tonkinois : Les exploits des Peaux Rouges.

Quảng-lạc : Ngày : Nguyễn-hanh, lợi trinh. Tối : Cửu long sơn, Văn trọng qui thiên,

Nhà hát tây : On ne roule pas A[illegible]

Còn các nhà hát khác chưa thấy gửi.

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 30
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

THỜI GIÁ QUỐC TRÁI :

Ngày 12 Février 1929

3 %.	hoàn dần		77 f 75
3 1/2 %.	hoàn dần		96 f. 95
4 %.	vĩnh viễn	1917	87 f. 10
4 %.	»	1918	85 f. 45
6 %.	»	1920	1 1 f 95
5 %.	hoàn dần	1920	116 f. 75
4 %.		1925	123 f. 45

Ngày 15 Février 1929

3 %.	vĩnh viễn	72 f [illegible]0
5 %.	1915-1916	97 f. 50

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f. 25.

CÁC TIN TÀU

Tàu *André Lebon* đã ở Marseille khởi hành ngày 25 Janvier sang Tàu và sang Nhật.

Tàu *Cap Varella* ở Port Said đã chạy đi Colombo ngày 21 janvier.

Tàu *Bougainville* ở Port Said đã chạy đi Djibouti ngày 7 février.

Tàu *Cap Padaran* ở Suez đã chạy đi Marseille ngày 3 février.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ bảy 16 février.

Tàu *Porthos* ở Marseille đã chạy đi Tàu và Nhật ngày 8 février.

Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (tuồng Nhật) đến ngày thứ ba 19 février hồi 10 sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong rồi chuyển sang tàu *Suwa Maru* của Nhật. Tàu này không ghé Naples.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ hai 18 février.

Tàu *Songbo* mang thư ở Pháp sang đã từ Hongkong chạy đi Haiphong ngày 16 février 1929.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 26 Février 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu-giá thầu việc mở rộng đường ra 8 thước tây, trong quãng km 28+000 đến 37+485 ở đường thuộc địa số 2 tỉnh Phúc-yên.

Việc thầu đáng	11.470 đồng ;
Tiền dự phòng	3 030 đồng ;
Ký quĩ tạm	200 đồng ;
Ký quĩ nhất định	4300 quan ;

Các điều lệ về việc đấu-giá ấy để tại phòng giấy quan Chánh kỹ-sư Công chính Hanoi (1er Arrondissement) và tại sở Lục-lộ Phúc-yên.

Ngày 2 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua hai vạn kilos giấy xám dùng để bọc gói cho sở ấy.

Việc thầu đáng	4000 đồng
Ký quĩ tạm	100 đồng

Điều lệ về việc thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 6 mars 1929. — Tại sở Công-chính Vientiane lĩnh trưng các vật sau này về năm 1929.

1 Các đồ khí dụng bằng sắt (7 lô).
2 Các đồ sơn (7 lô).
3 Xi-măng (4 lô).

Muốn biết rõ điều lệ cứ đến xem sổ để tại phòng Thương mại Hanoi.

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt chữ T. dùng cho sở ấy.

Việc thầu đáng	100.000 đồng
Ký quĩ tạm	2,500 đồng

Điều-lệ thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Việc kiện-tụng

Ai có việc kiện tụng, hoặc cần hỏi gì về luật lệ, điều phải lẽ trái, nên lại hỏi M. **Phan-văn-Đường**, nhà số 1, ngõ Tân-Hưng *(gần gare hàng Cỏ), Hanoi; một lần hỏi* có một đồng *thôi.*

Dịch thuật đơn từ, thư khế, văn-tự, hợp-đồng giá rẻ.

Trước khi lo Trạng-Sư cũng nên làm giấy trần tình kể rõ ràng công việc của mình để người ta biết đường cãi.

« Âu-Tây tư tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 5 xu (0 $ 05).

Hiện đã in ra những sách sau này :

ALEX DUMAS :

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ :	
toàn bộ 8 quyển nhỏ, mỗi quyển.	0 $ 05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ.	1 , 00
FENELON :	
2. TÊ LÊ MẠC PHIÊU LƯU KÝ :	
toàn bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển.	0 . 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ.	0 , 60
DE LA BROSSE :	
3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL BERT :	
có ba quyển nhỏ mỗi quyển . . .	0 , 05
hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ.	0 , 15
J. SWIFT :	
4. QUI LI VE DU KÝ :	
có ba quyển nhỏ mỗi quyển . . .	0 , 05
hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ.	0 , 15
PERRAULT :	
5. CHUYỆN TRẺ CON :	
1 quyển nhỏ.	0 , 05
MOLIÈRE :	
6. NHỮNG HÀI KỊCH CỦA TIÊN-SINH :	
có 5 quyển nhỏ mỗi quyển	0 , 05
LA FONTAINE :	
7. THƠ NGỤ-NGÔN :	
(văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển.	0 05

Tiền cước gửi Recommandé :

Mỗi quyển nhỏ.	0 $ 12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ »	0 30
1 bộ « Tê Lê Mạc Phiêu Lưu-Ký » . .	0 . 20
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert	0 . 13
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký »	0 . 13
1 quyển « Chuyện Trẻ con »	0 . 11
1 quyển « Hài-kịch Molière »	0 , 16
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn »	0 . 13
Cả 7 thứ gói làm một gói	0 , 60

Hiện đương in :

1. DE BALZAC :
MIẾNG DA LỪA
2. LE SAGE :
GIL BLAS

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dẹp tốt dẹp thì nên đến :

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :

Hiệu Nestlé

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :

G. M. R
Phúc-Vinh

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giá hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :

Hiệu giồng răng
Trần quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tằm tằm
Trịnh xuân Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :

Cinéma Palace
— Tonkinois

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :

Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

G. M. R.
Perroud

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Hai Chính

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phúng mừng thì nên đến :

. . . .
. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Công-chúa thành Ba by-luân

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

No 21

(Tiếp theo)

Bấy giờ A-ma-dăng đã đang đi tàu ở trên mặt biển có đem theo một bức địa-đồ của nhà bác-học người xứ An-bi-ông đã cùng chàng nói chuyện ở đình quan-lớn *Bất-cần* đem tặng chàng khi đó. Chàng trông thấy một phần to trái đất thu vào trong một tờ giấy thì lấy làm lạ lắm.

A-ma-dăng vừa dùng đôi con mắt, vừa dùng trí tưởng-tượng để nhìn đường tìm lối ở trong bức địa-đồ ấy; chàng nhận thấy sông Lai nhân, sông Đa-nảo và dãy núi An-ba ở xứ Ty-luân, sông núi ấy đều chưa bằng tên khác, chàng lại nhận thấy những xứ mà chàng phải đi qua trước khi đến cái thành có bảy trái núi; nhưng nhất là chàng chỉ để mắt nhìn vào nước Găng-ga-lịch, vào thành Ba-by-luân là nơi chàng đã gặp công-chúa rất yêu quí của chàng, và vào cái xứ khô-hạ Ba-xô-la là nơi công-chúa đã hôn vua Ai-cập. Chàng bèn thở dài và sa giọt lệ; song chàng cũng chịu rằng ông nghị xứ An-bi-ông, là người đã tặng chàng cả thế giới thu nhỏ lại trong một bức địa-đồ, có nói rằng các dân-tộc ở trên bờ sông Ta-mi giỏi gấp nghìn lần những dân-tộc ở trên bờ sông Ni-la, Ô-phát, Hằng-hà, ông nói vậy cũng không lấy gì làm vô lý.

Trong khi A-ma-dăng trở lại xứ Ba-ta-vi, thì hai chiếc tàu của công-chúa Phú-mô-dương giương buồm chạy thẳng sang xứ An-bi-ông; tàu A-ma-dăng gặp tàu công-chúa, và đi sát liền bên suýt chạm vào nhau: đôi tình-nhân ấy đã ở gần nhau như vậy mà lại không ngờ. Chao ôi! Nếu họ biết được thì còn gì sung sướng bằng nữa! Nhưng con Tạo éo le lại không cho hai người gặp mặt!

IX

A-ma-dăng vừa ghé tàu lên xứ Ba-ta-vi là một miền đất bằng phẳng và bùn lầy, thì chàng liền đi ngay sang cái tỉnh có bảy trái núi (tức là thành La-mã), chàng đi nhanh như chớp vậy. Phải đi qua miền nam xứ Nhật-nhĩ-man. Ở miền đó cứ cách bốn dặm thì lại có một ông hoàng, một bà chúa, cùng là vô số cung-nữ và những bọn ăn mày. Chàng lấy làm lạ rằng chàng đến chỗ nào các bà chúa và bọn cung-nữ ấy cũng ra ý chiều đãi một cách chân-thành lắm, song chỗ nào chàng cũng tỏ ý khiêm nhường từ chối. Sau khi đã vượt qua dãy núi An-ba, chàng bèn xuống tàu ở bờ biển Đan-ma-xi và ghé vào một tỉnh thành không giống các tỉnh thành chàng đã được xem từ trước đến giờ một tí nào cả. Trong tỉnh ấy kẻ xiên qua làm thành phố xá và nhà thì xây ở dưới nước (tức là tỉnh Vơ-ni). Có một ít công-trường để đỗ đèn cho trong thành phố được đẹp thì lúc nào cũng đông đặc những đàn ông đàn bà, mà người nào cũng có hai mặt: một mặt của tạo-hóa đã ban cho, và một mặt bằng giấy bìa vẽ trông rất xấu đem đắp lên trên, thành thử cả tỉnh bình như là ma-quỉ ở. Những người ngoại-quốc đến xứ đó trước hết phải mua một cái mặt nạ cũng như là ở các nơi họ phải mua mũ mua giầy vậy. A-ma-dăng không thèm dùng cách ngược tạo-hóa ấy; chàng cứ để tự-nhiên mà vào thành chớ không đeo mặt nạ. Trong thành có một vạn hai nghìn thiếu-nữ biên tên vào quyển sổ lớn của dân-quốc: đó là bọn thiếu-nữ có ích cho nước, vì họ chuyên một việc buôn bán vừa rất có lợi vừa rất vui thú, lại làm cho nước được cực kỳ giầu có nữa. Những nhà buôn thường thì phải chịu biết bao phí-tổn và lắm sự hiểm nghèo để gửi các hàng tơ lụa sang tận Đông-phương mà bán; còn các cô hàng xinh đẹp này thì lúc nào cũng giữ việc buôn phấn bán hương không có điều chi nguy hiểm cả. Các ả đến trình diện cùng chàng A-ma-dăng khắp mặt để cho chàng kén chọn. Chàng liền vội vàng bỏ chạy, vừa chạy vừa gọi tên công-chúa thành Ba by-luân và vừa thề cùng các đấng thần-minh bất-tử rằng công-chúa xinh đẹp hơn tất cả một vạn hai nghìn cô thiếu-nữ tỉnh Vơ-ni. Trong lúc chàng không nén được lòng thì chàng kêu lên rằng: « Hỡi con người đen bạc cao qui ơi, ta sẽ dạy cho biết thế nào là giữ được thủy-chung. »

Sau chàng đi qua con sông Ti-ba nước vàng cuồn cuộn, đi qua những đầm-ao có uế khí bốc lên, mắt chàng trông thấy nhân-dân thưa-thớt, người nào cũng xanh sao hốc-hác, mình khoác những manh áo cũ thủng, người ngoài nhìn thấy cả cái da khô khan, màu vàng vọng như da thuộc; những quang cảnh đó bảo cho chàng biết rằng đã đến cổng thành có bảy trái núi, là một thành xưa kia đã sản xuất ra biết bao nhiêu bậc anh-hùng, biết bao nhiêu nhà soạn luật đã chinh-phục và cai-trị được một phần to thế-giới.

Chàng tưởng tượng trước rằng khi chàng đến cửa thành thì sẽ thấy năm trăm vệ-quân có những tay tư ng-súy anh-hùng cai-quản, và trong nghị viện thì có các bậc thánh-hiền hội-đồng để soạn luật cho khắp cả hoàn-cầu; thế mà khi đến nơi thì chỉ thấy có một bọn độ ba mươi tên quân chó chết đang đứng canh, lại cầm dù để che cho khỏi nắng. Chàng trông thấy một tòa giáo-đường xem ra đẹp lắm (tức là nhà thờ đức-thánh Phê rô), song không được đẹp bằng tòa giáo-đường ở thành Ba-by-luân; chàng mới vào trong xem thì lấy làm ngạc-nhiên rằng ở đó có một bọn đàn-ông đang đàn hát mà giọng thì ra giọng đàn bà.

Chàng nói: « Cái đất cũ Mộc-tinh này thật là một xứ mới kỳ cục đáng buồn cười sao! Ta đã qua một tỉnh thành mà nhân-dân không người nào để trông thấy mặt; nay lại đến một tỉnh mà đàn ông không có giọng đàn ông và không có râu ria gì cả. » Người ta bảo cho chàng biết rằng những ca-công đó không phải là đàn ông nữa, họ đã bị người ta lấy mất cái khí-lực nam-nhi để cho có cái giọng tốt mà hát những bài ca-tụng không biết bao nhiêu là bậc tài rộng đức cao. A-ma dăng nghe nói vậy không hiểu gì cả. Bọn ấy xin chàng thử hát xem sao; chàng liền hát một bài ca găng-ga-lịch nghe rất êm ái dịu dàng. Giọng chàng là một thứ giọng kim nghe hay lắm. Bọn ấy nói với chàng rằng: « Chao ôi, thưa ngài, giọng ngài mới tốt làm sao! Chao ôi! giá.... — Thế nào, giá cái gì? Các ông muốn nói gì? — Chao ôi! Thưa ngài! — Cái chi vậy? — Giá ngài không có râu thì hay biết chừng nào! » Rồi bọn đó cứ theo thói quen dùng những điệu bộ rất buồn cười để giảng nghĩa cho chàng hiểu là chúng muốn nói gì. A-ma-dăng nghe chúng nói lấy làm sửng-sốt, và nói rằng: « Ta đi đã nhiều nơi mà chưa hề nghe thấy ai nói đến chuyện kỳ cục như vậy. »

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

HÀNG SẲN — GIÁ RẺ

Hiệu tôi có bán đủ các thứ bao gai, bao cói (Cả có mới cả), và các thứ giấy gai tây, giấy dày ta, đồ khâu bao cùng là các thứ cuốc, xẻng, búa, đục, barmin, ciment, và đủ các thứ cắt dùng về việc làm nhà-cửa cầu-cống.

Xin qui-khách chiếu-cố.

ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Mã-mây, Hanoi

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông-Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng, răng đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không bận bịu gì cả.

Nay bản-hiệu kể mấy thứ giá thường dùng tạm như sau này.

RĂNG

Vàng một cái	5p.00
Bạc một cái	3p.00
Trắng một cái	3p.00
Đen một cái	3p.00
Đen đánh trắng một bộ	3p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc hỏi bao điều gì bản-hiệu xin hoan nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh bạch, và cam đoan làm hầu được như ý.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý-tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm và giá nhời ngay.

Kính cáo
TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentaire
199, Rue du Coton — Hanoi

THUỐC PEPTO KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Nếu các ngài muốn gìn-giữ sức của các ngài về đường thể-thao, thì thỉnh thoảng nên dùng một chai rượu bổ này rồi các ngài sẽ thấy gân cốt nở nang, bắp thịt cứng cáp và lại chanh khỏi được chứng bệnh đau trái tim sinh ra bởi sự mệt nhọc trong khi luyện tập.

Thật là một thứ thuốc rất cần kíp cho những người chuộng thể-thao vậy.

Có gửi bán tại các hàng thuốc

XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU :

LABORATOIRES MAURICE ROBIN
13, Rue de Poissy, Paris

VÀ ĐỪNG MUA THUỐC BÀO CHẾ KHÁC CẢ.

Mới sang !!! Mới sang !!!

Đủ các thứ gương Hong-kong bằng sắt và bằng đồng cột tròn và cột vuông; kiểu rất đẹp và rất bền.

Xin mời các quý khách lại xem kẻo nhầm mua các thứ hàng tương tự bán ở các hiệu khác.

Có catalogue biếu không.
HIỆU TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7 Rue du Chanvre Hanoi

Đã đến giờ các ngài phải dùng thuốc rồi

Thường thường các ngài không biết đúng giờ mà vì thế cho nên các ngài chẳng theo đúng những cách chỉ-báo của quan thầy thuốc hay là những đơn kê ở các vị thuốc của các ngài.

Vậy các ngài hãy nên dùng thuốc của

Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Chàng Tiền
HANOI

Vì ở đây chẳng những bán thuốc cho các ngài mà thôi, mà lại còn biếu thêm cho các ngài những quà như là:

Đồng hồ báo thức hay là một thức quà gì trong biết bao nhiêu thức quà của bản-hiệu biếu các ngài về gịp tết này như những bút máy, nước hoa, hộp đựng thuốc lá, rượu mùi, oản vân.....

Qui-khách mua hàng của bản-hiệu sẽ được hưởng đủ các lợi-quyền:
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.
2° Bản-hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

MM. Lê-văn-Bình, tuần-phủ 30 đồng; Nguyễn-doãn-Thạc, án-sát 20 đồng; Nguyễn-thúc-Quỳnh, thanh-tra các trường 20 đồng; Nguyễn-duy-Hãng, tri-phủ 10 đồng; Vũ quý Mão, tham-tá 10 đồng; Trần-gia-Thoại, tham-tá 5 đồng; Vũ đình-Bạt, phán-sự 5 đồng; Bùi-xuân-Nhâm, phán sự 10 đồng; Lưu văn-Ba, chủ-sự bưu-chính 10 đồng; Bùi-xuân Quang, ký lục 5 đồng; Hoàng-văn-Kế, phán-sự 5 đồng; Trần-phương-Thế, phán sự 5 đồng; Đinh-xuân-Toản, phán-sự 5 đồng; Phạm-văn-Tước, phán-sự 3 đồng; Lê-hữu-Trí, phán sự 2 đồng; Nguyễn-kế-Ngoạn, phán-sự 2 đồng; Nguyễn-trung-Huyến, phán-sự 1 đồng; Nguyễn-bá-Ao, phán-sự 1 đồng; Vũ-khải-Tiếp, giáo-học 3 đồng; Ng-văn-Lanh, giáo-học 3 đồng; Dương-đức-Thịnh, giáo-học 3 đồng; Lê Minh, giáo-học 2 đồng; Nguyễn-đình-Khải, giáo-học 3 đồng; Nguyễn-Tấn, giáo-học 2 đồng; Ng-văn-Phụng, giáo-học 3 đồng Ng-văn-Mô, giáo-học 1 đồng; Đỗ-văn-Trác, giáo-học 2 đồng; Ng-v-Lăng, cựu phó-tổng 10 đồng; Lê-văn-Ý thương-mại 10 đồng; Phạm-v-Quý thương-mại 5 đồng; Lê-văn-Điềm, thương-mại 3 đồng; Ng-văn-Thiết, 3 đồng; Lê-văn-Trâu, 2 đồng; Phạm-văn-Phi, 2 đồng; Ng-đắc-Chương, 1 đồng; Ng-đắc-Văn, 1 đồng; Phạm-ngọc-Kiên, 1 đồng; Ng-đắc-Hồ, 3 đồng; Trần-thị-Thuần, 3 đồng; Phạm-huy-Phẩm, 2 đồng; Ng-văn-Hanh, 1 đồng; Ng-văn-Sang. 1 đồng; Phạm-đình-Phong, lý-trưởng 2 đồng; Phạm-văn-Chiểu, thủ-quỹ 2 đồng; Ng-văn-Ai thương-mại 2 đồng; Ng-v-Vệ, thương mại 3 đồng; Phạm v-Cựu, cựu lý trưởng 2 đồng; Phạm-ngọc-Phan, cựu tổng-sư 2 đồng; Phạm-xuân-Mai, nghị-viên 3 đồng; Ngô-v-Khoa, thông phán hưu-trí 3 đồng; Ma-văn-Hoan, thương-mại 2 đ.; Trương-tấn-Thích, thương-mại 5 đồng; Ng-v-Sỹ, thương mại 2 đồng; Tôn-định-Long, thương-mại 1 đồng; Trần-v-Tác, lý-trưởng 3 đồng; Lê-v-Lễ, thương-mại 1 đồng; Trần-kiến-Thanh, thương-mại 1 đồng; Đoàn-bá-Tuyên 2 đồng; Quản-Kính, 2 đồng; Ng-v-Dzinh, giáo-học 1 đồng; Ng-ngọc-Giao, địa-chính tá-sự 5 đồng; Trần-v-Thìn, Y sĩ 5 đồng; Nghiêm-xuân-Hổ, thú-y 3 đồng; Ngọc-v-Phúc phán-sự thương-chính 3 đồng; Lê-ên-Phương, thương-mại 20 đồng; Đặng-đình-Tuân, thương-mại 10 đồng; Vũ-đình-Hương, thương-mại 3 đồng; Vũ-hữu-Điển, thầu-khoán 3 đồng; Ngọc-v-Mai, thương-mại 3 đồng; Trần-văn-Nghi, chef de gare 3 đồng; Vũ-đăng-Chuyên, agent de culture 5 đồng; Vũ-Nhọ, comptable alcools indigènes 3 đồng; A Khiang, thương mại 10 đồng; Ngô Phan, thừa-phái 1 đồng; Lý-Quảng, thương-mại 30 đồng; Phạm-huy-Nghiên, thương-mại 10 đồng; Đỗ-v-Điều, điền-chủ 20 đồng; Ng-thị-Sáng, giáo-học 3 đồng; Phạm thị-Thọ, giáo-học 5 đồng; Man-minh-Tắc, thương-mại 5 đồng; Tam-Đa, thương-mại 5 đồng; Lý Quảng, thương mại 5 đồng; Phúc-Ký, thương-mại 5 đồng; Phú-hưng-Long, thương-mại 2 đồng; Diệp-thành-Lâm, thương-mại 2 đồng; Quảng-trinh-Tường, thương-mại 2 đồng; Đức-Long, thương-mại 2 đồng; Bạch-thái-Xuân, entreprise autobus 5 đồng; Diệp-vinh-Sinh, thương-mại 1 đồng; Phúc-Long, thương-mại 3 đồng; Phạm-đình-Tập, cựu lý-trưởng 1 đồng; Ng-v-Nho 2 đồng; Phạm-đình-Tu, 2 đồng; Trần-văn-Tư, chánh hương-hội 2 đồng; Phùng-v-Lộc, giáo-học 2 đồng; Lục-gia-Trâm, thương-mại 5 đồng; Trần-quang-Hy, điền-chính phán-sự 3 đồng; Lý-Nghiêm, 5 đồng; Nguyễn-đình-Du, cựu tổng-sư 3 đồng; Ng-đình-Khôi, 1 đồng; Đỗ-xuân-Sinh, thương-mại 10 đồng; Đoàn-đình-Thông, thừa-phái 5 đồng; Lê-hoa-Phát, 3 đồng; Lê-v-Học, cựu chánh-tổng 5 đồng; Ng-v-Thân, 3 đồng; Đỗ-Liên, thương-mại 3 đồng; Lý-Thúc 1 đồng; Đỗ-v-Thiết, 2 đồng; Ng-bác-Tâm, 3 đồng; Đỗ-đình-Thiện, tri-châu 2 đồng; Lê-nguyên-Trung, tri-huyện 2 đồng; Lê-Cần, tri-huyện 10 đồng; Phan-mạnh-Tại, chủ-sự bưu-điện 5 đồng; Nguyễn-ngọc-Toản, lục-sự 5 đồng; Anonyme, 5 đồng; Ng-văn-Ẩm, 3 đồng; Trần-quí-Giai, 5 đồng; Lê-v-Xiêm, 5 đồng; Ng-dương-Sử 2 đồng; Phạm-cao-Thu, 3 đồng; Lê-văn-Bích, 10 đồng; Hàn-Tăng 5 đồng; Ng-v-Hội, 2 đồng; Ng-phú-Bình 5 đồng; Ng-v-Trường, 3 đồng; Ng-v-Thám, 5 đồng; Ng-v-Nhân, 2 đồng; Ng-v-Tuy, giáo-học 2 đồng; Vũ-văn-Xương, 3 đồng; Trần-v-Vinh 1 đồng; Lê-như-Đang 2 đ.; Trần-qui-Cả 2 đ.; Ng-dự-Liên, 3 đ; Ng-v-Luận, 3 đồng; Phạm-v-Bảm, 3 đồng; Ng-đắc-Viễn, Giáo-học 2 đồng; Lê-mộng-Việt, giáo học 2 đồng; Hà-v-Chi, 1 đồng; Ng-v-Kính, 1 đồng; Mme Phúc 2 đồng; Lê-v-Nghi, 5 đồng; Trần-ngọc-Thanh, chef de gare 3 đồng; Ng-văn-Nghĩa, chánh-tổng 4 đồng; Ng-kim-Chạch, chánh-tổng 2 đồng; Vi-văn-Cương, chánh-tổng 2 đồng; Trần-văn-Phúc, chánh-tổng 2 đồng; Ng-mạnh-Duyên, tri-huyện 10 đồng; Ng-Đạt, tổng-sư 2 đồng; Phạm-ngọc-Nhân, 10 đồng; Vũ-v-Tâm, tri-huyện 10 đồng; Trần-khánh-Gia, buôn-bán 10 đồng; Trịnh-hữu-Giác, thông-phán 1 đồng; Vũ-v-Luyện thừa-phái 1 đồng; Ng-v-Cần, thừa-phái 1 đồng, Không-sang-Thiện, thừa-phái 1 đồng.

Nhà nào cũng nên có thứ rượu **DUBONNET**

Xin chú-ý đến hiệu chè Chính-Thái, Song-Hỉ chính hiệu

CÁC NƠI PHÁT HÀNH
(HIỆU CHÈ VINH-MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam-định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Đông-kiều, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phát-hành.

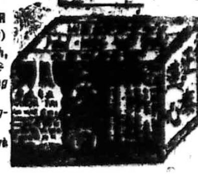

總發行處
榮茂茶號
南定縣人街
一百四十四號
河內行馬街
二十五號
海陽東橋街
二十一號
及南北圻各處
均有代售

注意正號正泰雙喜名茶

Năm 1926, đã trình Thương-bộ nước Pháp vào sổ, và dùng kim-bội thương tiêu làm dấu hiệu, người khác không được giả mạo. Gần đây cũng có nhiều quân vô-sỉ, chế ra hạng chè giả, mạo dùng danh-hiệu của bản-hiệu để lừa dối và mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới đổi dùng cái giấy hiệu dán ở miệng bao chè, cách thức rất là tinh-tế, để phân biệt với hạng chè giả mạo, xin các qui-khách để ý đến cho.

西歷一千九百二十六年
[illegible]
主顧諸君幸祈留意

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
33, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và đứng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

HO
HO GIÓ
CHÍP (Cảm-thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL ... những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LAGAZE
Bào-chế đệ nhất hạng phố nghiệp
59, phố Paul-Bert, Hanoi
Giây nói số 66

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

Mỗi dòng giá 0$10 một lần

Đồ-đạc *(Meubles)*

VÌ TẠ THẾ MA BÁN

Một phòng thợ cạo các bà tại phố Paul-Bert -- Có cả máy uốn tóc — Và rất nhiều hàng hóa. Hỏi tại nhà báo. 7.673

Lạc đường

Tên tôi là Trần-văn-Lan ở phố Sinh từ, số 16, có con bé con tên là Thị Sơn lên 9 tuổi, mặt chữ trong mà t ắng, chân đeo một đôi khuyên vàng, mặc áo cộc trắng, quần nâu, đi một đôi guốc, lạc từ hôm 16 ta hồi một giờ chiều.

Ông bà nào bắt được, hay là thấy chân ở đâu mà mách bảo cho hay đưa lại nhà thì tôi xin hậu tạ. 7.669

Tôi có thằng em giai tên là Phùng-văn-Lư năm nay 15 bởi người chếp thấp bạn chân to, đi vòng xiềng, và ngón tay giữa, ở về tay trái thôi một mông tay, nó chốt dại làm đều không phải nên sợ me tôi đánh mắng, nên nó đi từ hôm mùng 4 tháng giêng ta. Vậy xin ông bà nào gặp, biết nó ở đâu, hay có nuôi nó, xin làm ơn mách bảo dùm hay viết thư cho tôi biết, thì tôi xin cảm tạ vô cùng.

Thư gửi cho

Monsieur Phungf-huuw-Baoz
Village lên-minh-thượng
Canton de Phu-Tho

7.681

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các nghị đuyệt-báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nào liệu qui-khách nào mua thì gửi liền cho, hễ không có tiền gửi thì xin gửi giấy mua thì bên-quán khi gửi lời. Mua báo thì tính cả tiền nhà mông mất không cây trở-đi nhau.

Sao cho thêm sức thêm khôn
ĐÓ LÀ ĐIỀU CÁC CỤ ƯỚC CHO CON CHÁU

Các cụ già là người thao lược, khi gặp trẻ con không những các cụ nói : « Các con nên ngoan nhé ! » các cụ nói lại : « Các con chớ làm gì mệt người, kém sức khỏe. »

Thực thế, khi trẻ con đang tuổi lớn lên không gì bại bằng làm nhọc sức kiệt lực. Trong lúc ấy coi cho trẻ thực là khó : phải làm sao trợ sức cho chúng nó, làm sao cho máu nó được sung túc, cho nó chóng ăn, đó là những vấn đề cốt yếu, nay nhờ giới giải quyết được rất dễ, vì chỉ dùng Pilules Pink là đủ cả. Thuốc Pilules Pink bồi bổ cho cơ thể, làm cho huyết được tươi tốt, bổ cho tinh thần, làm cho ăn ngon cơm, tiêu hoá dễ hoà. Về mùa xuân cho trẻ con uống Pilules Pink thực là hợp thời. Bà Harrubey ở Luxey (Pháp) có nói rằng : « Con gái nhỏ của tôi trước kia xanh xao, nay nhờ Pilules Pink nên được tươi tốt, vì vậy cứ đến mùa xuân là tôi lại cho cháu uống một hộp. »

Thuốc Pilules Pink thần hiệu để trị các bệnh xanh xao suy huyết, suy não, thiếu lực, nhức đầu, đau dạ dày, bệnh trẻ con đang lớn dần bà kinh nguyệt thất thường hoặc là hết kinh.

Có bán ở các hiệu thuốc.

Bệnh Giang-mai NÊN CHỮA BẰNG
COMPRIMÉS DE GIBERT
Hoá cả thuốc tiêm 914
MƯỜI HAI NĂM DANH TIẾNG
Mẫu thuốc hiệu J. GIBERT, 19, Rue d'Arboux, MARSEILLE
Ở Hanoi, tại hiệu thuốc

SAO LẠI ĐAU THẾ ?

Sao ai đau thế ? mà mắt ấy lại không chịu ngay đi cho khỏi đau nặng ra có được không. Hãy trông cái lòng con người ở hình sẽ đây đều đen cả, thế mà ở mắt người thì đều đỏ hoe ; đó tức là cái biểu-hiệu là ra rằng mắt người đau đấy. Thế đừng lần lữa gì nữa. Phải lập tức dùng ngay thuốc lau mắt COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị ngay đi. Vì rằng trong hết thảy các thứ thuốc đau mắt, duy có thuốc ấy là làm cho mắt đỡ đau mà khỏi ngay. Phàm kể khi các người thấy con mắt hơi nhắp-nhem, nên sáng giậy thấy mắt đếp ánh và cả nhử, thì nên dùng thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị cho tiệt đi.

Phải biết rằng hễ khi đau mắt mà đằng phẳng chẳng chữa chữa ngay, tức lúc mắt ngày một thêm nặng, sinh ra đau mắt hột, rồi đến mù mắt lúc đấy.

Nên chọn mua thứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX vì là thứ thuốc đã bổ-ích rất kỳ-càng, biết bao nhiêu người đau mắt duy chỉ thứ thuốc ấy trị khỏi được thôi, vì thế chỉ thuốc ấy đã nhiều-tiện đáng mà lại rất rẻ tiền.

0$50

Bán ở hiệu Bán-đồ
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
Ở khắp các hiệu thuốc tốt khác

Liên hiệp khách-sạn

Hôtel Đông-Pháp ở gần Gare Hanoi — phố Carreau và phố Hàng-Long, đều số nhà 79. Nay đã gọi tiếp hiện lại mấy các nhà Hôtel và hàng cơm ở các tỉnh, khi có khách thuê phòng và ăn cơm ở các tỉnh gửi đến ở Cafe Đông-Pháp Hanoi có tính tiền Hoa-hồng, và khách ở Hôtel Đông-Pháp Hanoi gửi đi các tỉnh cũng được ba giá.

Còn các nhà hàng cơm và Hôtel trên ở các tỉnh Trung Nam Bắc kỳ chưa biết, xin cứ gửi giấy cho Hôtel Đông-Pháp Hanoi làm quen, để khi có khách gửi đến Hôtel Đông-Pháp Hanoi sẽ có tiền hoa-hồng và Bản-quán biết tên, sẽ gửi khách đến Quý-hiệu. Thời hạn dài lớn, xin tiện cho cả Quý-khách đi lạc các tỉnh mà cũng có chỗ ở tử tế cẩn thận.

Hôtel Đông-pháp mất cơm chay bạng, vàng đầu, ai thấy gửi giấy bảo giúp xin biếu hai mươi đồng (20$.00) 7.677

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

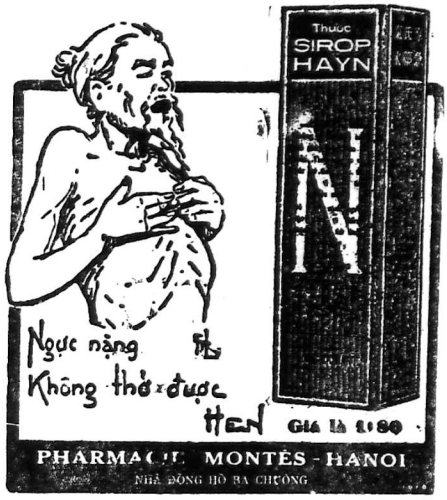

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống cho lành các chứng:

Nhức xương cốt, bình lậy mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lác-léo.

CÁC VỊ SẠNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT
PASTILLES VICHY-ETAT
COMPRIMÉS VICHY-ETAT

Dùng muối lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối. Uống hai hạt hiệu Khi ăn rồi thì để tiêu tăng.

Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẮM ĐỪ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succ^rs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agences d'annonces en Europe
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

Một thứ máy vô-địch trong các máy Lưu-Thanh

Ấy là máy hát « ORTHOPHONIE VICTRIRA »

Tippe 1-40

Về kiểu máy « VICTOR »

Chỉ có thứ máy này vừa rõ ràng, vừa êm ái, cả tiếng hát tiếng đàn.

Giá: 145$00

Kính mời qui-khách đến nghe thử tại: ETABLISSEMENTS INDOPHONO, ở Hanoi, số nhà 58, phố Paul Bert.

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao ... và thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul-Bert — Hanoi
Même M^on à Saigon; GRANDS MAGASINS CHARNER

Hai thứ xe đạp hảo hạng

MỀM MẠI
VỮNG BỀN
NHẸ NHÀNG

« MORO »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm	35$
Xe du lịch, 2 máy hãm	40$
Xe thi	48$
Xe các bà	44$
Xe trẻ con	35$

« CLÉMENT »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm	52$
Xe du lịch, 2 máy hãm	55$
Xe thi	70$
Xe các bà	75$
Xe trẻ con	52$

HAI THỨ XE HẢO HẠNG GIÁ HẠ

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Eau "PRIOR"

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không để giải khát và tiêu-thực.

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh. 5087

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp
Lập từ năm 1880, ta thường cọi là hiệu thuốc Lapérouse ở phố Tràng-tiền — Rue Paul Bert số 31, Hanoi-Tân-Xã
Giây nói số 59

NÊN DÙNG ĐỒ MÀ BÁN :

QUINO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ăn uống dân bà ở cữ* ..... *Một litre:* 2$50
Trước khi ăn cơm uống một chén con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai:* 1,25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai:* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗng* ..... *Một chai:* 1,50
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* ..... *Một chai:* 0$50

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 5083